

DARBININKAS

Vol. LXIV, Nr. 38

Rugsėjo — September 21, 1979 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

Valst. sekr. Cyrus R. Vance bando išsiaiškinti su Sov. S-gos ambasadorium Dobrynin Kuboj laikomos Sov. S-gos kauty-nių brigados paskirti ir paveikti Sov. S-gą, kad brigada būtų atitaukta. Bandymai įtikinti kongresą, kad brigada yra laikoma tik Kubos karių mokymo reikalas, pritarimo nesulaukė.

Londone vykstančios konferencijos Rodezijos atečiai tvarkyti visi dalyviai sutiko, kad pirmoj eilėj būtų svartoma būsima valstybės konstitucija, o tik vėliau kiti reikalai.

Izraelis formaliai paprašė JAV suteikti jam ateinančiais metais 3.4 bil. dol. karinės ir ūkinės paramos. Šiais metais jis yra gavęs tam reikalui 1.8 bil. dol.

El Salvadoro kairiosios organizacijos yra pasiryžusios bet kuriuo būdu nuversti prezidento Carlos Humberto Romero karinę vyriausybę. Šio tikslo siekdami kairieji teroristai prieš kurį laiką nužudė prezidento brolių, o dabar 11 kitų gyventojų.

Nors blokam nepriklausančių valstybių konferencijoj vyravo Kubos prez. Fidel Castro prosovietinės politikos linija, tačiau jos priimtos rezoliucijos buvo kompromisinės: Egiptas buvo tik pasmerktas, bet nepašalintas, o Kambodijos atstovavimo reikalas buvo pavestas išspręsti specialiai sudarytam komitetui.

Japonijos min. pirmininkas Masayoshi Ohira paleido žemuosius rūmus ir paskelbė jų rinkimus spalio 7.

Prez. Carter, norėdamas pabrėžti savo susirūpinimą dėl Sov. S-gos grėsmės dabartinėm pastoviom JAV strateginėm raketom, paskelbė 33 bil. dol. planą naujom ir judriom 200 MX raketom išdėstyti vakarų Amerikos dykumose. Šis planas bus visai įvykdytas tik 1989.

Irano kurdų sukilimo paskatinti 8 mil. Turkijos kurdų sudarė ginkluotas gaujas ir užėmė kai kurias rytinės Turkijos vietas. Turkijos prez. Fahri Karoturk juos įspėjo, kad bet kurios atsiskyrimo pastangos nebūs pakenčiamos.

Izraelio kariniai organai areštavo Gazos ruože Al Saiqa ir Al Fatah teroristinėm organizacijom priklausančių 70 įtariamų teroristų.

Prez. Carter paleido iš kalėjimo 4 portorikiečius, kurių Oscar Collazo 1950 bandė nužudyti prez. Trumaną, o kiti trys — Lolita Lebron, Irving Flores Rodriguez ir Rafael Cancel Miranda — 1954 apšaudė ir sužėdė 5 JAV atstovų rūmų narius.

Kubos prez. Fidel Castro už tai pažadėjo paleisti iš kalėjimo 4 amerikiečius. Paleistieji portorikiečiai viešai pareiškė, kad jie ir toliau bet kuriom priemonėm kovosią už Porto Riko nepriklausomybę.

Rodezijos kariuomenė pirmą kartą puolė Mozambiko armijos ir ten prisiglaudusių partizanų bazines ir karinius įrengimus. Per 3 dienas trukusį puolimą žuvo 300 Mozambiko karių ir partizanų ir 15 Rodezijos karių.

Egipto prez. Anwar el-Sadat ir Izraelio min. pirmininkas Menachem Begin susitarė dėl aliejaus pardavimo Izraeliui iš Sinajaus aliejaus laukų ir dėl Sinajaus srities grąžinimo Egiptui 2 mėn. anksčiau, kaip prieš tai buvo sutarta, bet sprendimo dėl palestiniečių autonomijos nesurado.

Argentinos vyriausybė leido tarpamerikinei žmogaus teisių komisijai ištirti Argentinos kalėjimuose laikomų politinių kalinų skundus dėl jų kankinimų.

OKUPUOTOS LIETUVOS KUNIGAI PASISAKO

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 38

Tikinčiųjų teisėms ginti Katalikų Komitetas 1978 gruodžio 25 pasiuntė TSRS Aukščiausios Tarybos prezidiumui dokumentą, kuriame nurodoma, kad LTSR ATP išleisti "Religinių susivienijimų nuostatai" prieštarauja LTSR Konstitucijai, Visuotinei žmogaus teisių deklaracijai bei kitiems tarptautiniams dokumentams, prie kurių Tarybų Sąjunga yra prisijungusi, ir prašė nuostatus atšaukti.

Visų Lietuvos vyskupijų kunigai, solidarizuodamiesi su TTC Katalikų komitetu, pasiuntė įvairioms sovietinės valdžios įstaigoms pareiškimus, kuriuos žemiau ištiesai pateikiame. Šie pareiškimai yra svarbūs dokumentai, rodantys, jog didžioji Lietuvos kunigų dauguma nėra dvasia palaužti ir pilni ryžto kovoti prieš valstybinio ateizmo užmačias dusinti Lietuvos Katalikų Bažnyčią.

Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungos Generaliniam Prokurorui
Nuorašai: Vilniaus Arkivyskupijos kurijai, Religijų reikalų tarybos prie TSRS MT įgaliotiniui Lietuvos TSR, Tikinčiųjų teisėms ginti Katalikų komitetui

Vilniaus arkivyskupijos kunigų Pareiškimas

Pastaraisiais metais eilės mūsų respublikos rajonų vykdomieji komitetai pradėjo šaukti instruktažui kunigus ir vietinių religinių bendruomenių vykdomųjų organų narius, reikalaudami pilnai vykdyti 1976 metais LTSR Aukščiausios Tarybos prezidiumo paskelbtus "Religinių susivienijimų nuostatus". Kadangi tas dokumentas aiškiai nukreiptas prieš tikėjimo laisvę ir prieš religinių susivienijimų veiklos laisvę, reikalavimai pil-

nai jo laikytis kelia didelį nerimą dvasininkijai ir tikinčiais visuomenei.

1. Autoritetingi valstybės ir partijos veikėjai daug kartų yra iškilmingai užtikrinę, kad valstybė neprivalo kištis į Bažnyčios vidaus reikalus, kad Bažnyčioms priklausio teisė netrukdomai tvarkytis pagal savo mokymą ir įstatymus. Tačiau minimi "Religinių susivienijimų nuostatai" ne tik nemini šios teisės, bet ją tiesiog neigia. Katalikų, stačiatikių ir eilė kitų Bažnyčių iš savo prigimties ir pagal savo kano-nus turi Hierarchinę struktūrą, joms ir jų padaliniais gali vadovauti tik pašventinti asmenys — vyskupai ir kunigai, o "nuostatai" ir joms primeta kai kurių sektų struktūrą, kur vadovavimas priklauso eilinių tikinčiųjų atstovams. Kas dar keisčiau, vietiniams tarybiniais (ateisti-

(Nukelta į 2 psl.)

Naujoji lietuvių pranciškonų vadovybė. Iš k. kapituloje dalyvavęs vizitatorius Tėv. dr. Harold Niedziewski, provincijolas Tėv. Jonas Bacevičius, provincijolas patarėjas ir buvęs provincijolas Tėv. Jurgis Gailiusis, provincijolas Tėv. Augustinas Šimanavičius, naujasis provincijolas Tėv. Paulius Baltakis, viceprovincijolas Tėv. Pranciškus Giedgaudas, provincijolo sekretorius Tėv. dr. Bernardinas Grauslys, provincijolo patarėjas Tėv. dr. Viktoras Gidžiūnas. Nuotr. Tėv. J. Bacevičius

M.K. ČIURLIONIO ŠUOLIS Į VAKARUS

Charlottenburgo pilyje, Vakarų Berlyne, išstatyti 36 M.K. Čiurlionio originalai

Išgirdus, kad 29-tam Berlyno meno festivalyje (rugsėjo 1 — spalio 5; programoje: koncertai, operos, teatras, parodos) vietą rado ir Mikalojaus Konstantino Čiurlionio paroda, tebuvo viena mintis — reikia pamatyti! Rytą Pan Am lėktuvas nutupia Tengel aerodrome, ir po penkiolikos minučių turistas prisiartina prie Charlottenburgo pilies. Dar per anksti — Čiurlionio parodai duris atidaro tik vienuoliktą va-

landą. Į Charlottenburgo pilies teritoriją, kaip ir dera, įsibėda Pilies gatvė, o ant kampo Egiptoto meno muziejus. Proga pasakyti labas rytas Nofretetėi — dailiajai galvutei, kuriai ir daugiau kaip 3000 metų neįbrėžė jokios raukšlės.

O po to laikas Čiurlioniui. Prie stiklinio įėjimo ruoduoja plakatai — Rex paveikslas su įrašu: M. K. Čiurlionis, lietuvių tapytojas ir kompozitorius. Pro

kolonas ir vazonuose įtūpdytas palmės posūkis į dešinę, kur nusitiesia ilga ir dėl to siaurokai atrodanti salė. Ant pridėtinės baltos sienos, atokiai nuo pilies mūro, išrikiuoti 36 Čiurlionio originalai, pirmą kartą iš Kauno atgabenti į Vakarų. Visi paveikslai vienoje sienoje, tik didysis Čiurlionio kūrinys Rex iškabintas siauroj galinėj sienoje.

Daug metų brandintą smalsumą pakeičia akistata. Turistas stengiasi palengva (o tai nepavyksta) pereiti salę ir pradėti apžiūrą iš kairės į dešinę: nuo Žvaigždžių ir Žalčio sonatų per Auką, Pilies ir Karalių pasakas į Zodiako ženklus ir pagaliau iki Raigardo.

Gal būtų pašalusiai banalu, bet Čiurlionis vienas iš tų, kurie neuivilia. Skaitai apie Čiurlionį, vartai reprodukcijų lapus, bet tik pamatęs Čiurlionio originalus, gali išjausti visą jų grožį.

(nukelta į 4 psl.)

JAV LB VEIKLA 45 PABALTIEČIŲ GRUPĖS KLAUSIMU

JAV LB visuomeninių reikalų taryba, patyrusi apie rugpjūčio 23 dienos 45 pabaltiečių grupės Maskvoj reikalavimą Pabaltijo valstybėms suteikti apsisprendimo teisę, skubiai pasiuntė telegramą Jungtinių Tautų gen. sekretoriui Kurt Waldheim. Telegramoj prašoma Jungtines Tautas imtis akcijos ištirti Molotovo-Ribbentropo sutarčiai, ją paskelbti teisiškai negaliojančia, pareikalauti Sov. S-gą iš Pabaltijo valstybių teritorijų išvesti savo kariuomenę ir JT-u priežiūroj praveisti rinkimus. Apie pabaltiečių reikalavimą ir pasiųstą telegramą visuomeninių reikalų taryba išleido komunikatą, kurį pateikė amerikiečių žinių agentūrom ir pagrindiniams laikraščiams.

JAV LB atstovas Washingtone Alg. Gureckas rugpjūčio 25 per Pabaltijo skyriaus viršininką Thomas Longo įteikė valstybės

sekretoriui skirtą raštą, kuriame JAV LB krašto valdybos vardu prašoma paremti 45 pabaltiečių reikalavimus, iškelti Pabaltijo klausimą JT-ose bei tarptautinėse konferencijose, reikalauti Sov. S-gą baigti nelegalią Pabaltijo valstybių okupaciją ir atitraukti karines pajėgas iš jų teritorijų.

Rugpjūčio 28 A. Gureckas lankėsi Kinijos Liaudies Respublikos ambasadoj Washingtone, kur PLB vardu painformavo apie 45 pabaltiečių reikalavimą Pabaltijo valstybėms suteikti apsisprendimo teisę. Kinijos ambasadoriui Chai Zemin adresuotame rašte prašoma paremti minimą reikalavimą. Kaip papildoma informacija, prie rašto buvo prijungta sovietų-nacių susitarimų dokumentai, K. Škirpos pranešimas Vokietijos užsienio reikalų ministerijai apie Lietuvos okupaciją ir 1978 m. Lietuvos laisvės lygos deklaracija.

SLAVŲ NUOŠIMTIS LIETUVOJ "NEŽYMIAM" PADIDĖJO

Preliminariniai Sovietų Sąjungos gyventojų surašymo duomenys rodo, kad Lietuvoj, Latvijoje ir Estijoje mažėja prieauglis, sparčiai sensta kaimai, tebevyksta urbanizacija ir tebesitęsia rusų bei kitų slavų imigracija. Prie tokių išvadų prieina sovietologė Ann Sheehy, Laisvės radijo tyrimo skyriaus biuleteny (Radio Liberty Research, RL 196/79). Pasak jos, tarp 1970 ir 1979 "imigracijos nuošimtis bendrame Lietuvos gyventojų prieaugly padvigubėjo, palyginus su praėjusio gyventojų surašymo periodu (1959-1970). "Imigracija" į Latviją ir Estiją sulėtėjusi. Sheehy spėja, kad slavų nuošimtis visoje trijose respublikose padidėsiąs — "nežymiai" Lietuvoj ir mažiau negu 1950-1970 Latvijoje ir Estijoje. Duomenys apie pasiskirstymą tautybėmis pavienėse respublikose tebus paskelbti metam baigiantis.

Demografiniu atžvilgiu, rašo Sheehy, Lietuva pradeda panašėti į Latviją ir Estiją: "Tai sukelia rūpesčio tiem lietuviams, kurie buvo įsitikinę, kad aukštesnis gimimų skaičiaus vidurkis jų... katalikiškoj šaly imuni-zuos ją nuo slavų imigracijos tokiu mastu, kaip tai pastaraisiais metais patyrė Latvija ir Estija. Tačiau imigracija į Lietuvą dar neatrodo esanti pakankamai gausi, kad galėtų reikšmingai pakeisti šalies tautinę sudėtį".

Tarp 1970 ir 1979 gyventojų

(Elta)

VOLKSWAGENO FONDAS FINANSUOJA PABALTIO TYRIMO PROJEKTĄ

Privatus Volkswageno automobilių gamyklos fondas suteikė lėšas jau įpusėjusiam ambicingam užmojui, pradėtam praėjusių metų spalio mėnesį. Tai bendras vokiečių-britų projektas "Visuomenei ir ūkinei raidai Pabaltijo valstybėse" tirti.

Tyrimo grupė iš Munsterio ir Glasgovo universitetų vadovauja dr. Erik Boettcher, Kooperatyvinio Teorijų Instituto galva, ir Alec Nove, Sovietinių ir Rytų Europos Studijų Instituto vedėjas.

Tiriama visuomeninė, ūkinė, ir politinė kaita Pabaltijo valstybėse prieš jų nepriklausomybės atgavimą, nepriklausomybės praradimą. Dalyviai analizuoja žemės ūkio struktūrą prieš 1918 metus, baudžiavos panaikinimo ir žemės ūkio reformos poveikį bežemiam valstiečiam. Juos ypač domina greitas giluminis žemės ūkio ir pramoninės struktūros pasikeitimas Pabaltijoje nepriklausomybės metais.

Daug dėmesio kreipama į kooperatyvines sąjungas, mėginama patirti kokių mastu nepriklausomybės metų patirtis paveikė Pabaltijo ūkinį našumą

skaičius Lietuvoj padidėjo 8,7 nuošimčių. Tai spartesnis prieauglis negu trijose slavų respublikose (Rusijoje, Ukrainoje ir Gudijoje), bet žymiai lėtesnis kaip Centrinėje Azijoje. 1959 Lietuva turėjo aštuntą vietą tarp sovietinių respublikų prieauglio atžvilgiu, 1970 — devintą, o dabar pasitraukė į vienuoliktą vietą, pralenkta Tadžikistano ir Kirgizijos.

1959-1970 natūralaus metinio prieauglio vidurkis Lietuvoj buvo 33,400; 1970-1979 jis nusmuiko iki 22,800. Latvijoje ir Estijoje prieauglis dar labiau sumažėjo.

Kai 1959-1970 "imigracija" į Lietuvą sudarė 1,88 gyventojų skaičiaus nuošimčių, 1970-1979 "imigracijos" dalis pakilo iki 2,11 Lietuvos gyventojų 1970 sausio 15 nuošimčių. Latvijoje ir Estijoje tie nuošimčiai nusmuiko nuo 7,55 (L) ir 7,69 (E) 1959-1970 iki maždaug 4-5 nuošimčių 1970-1979.

Ann Sheehy rašo, kad ateities demografinę raidą Pabaltijo respublikose nėra lengva pranašauti. Jos tegalėsiančios pasisemti darbo jėgos išteklių iš žemės ūkio. Be to, jų pačių prieauglio nepakaks ateities darbo jėgos problemom išspręsti. Antra vertus, "imigracija" į Pabaltiją galinti sumažėti vien dėl to, kad ateinančiame dešimtmety visoj Sovietų Sąjungoj paastrėsianti darbo jėgos problema.

(Elta)

(Elta)

Egipto prez. Anwar el-Sadat pažadėjo leisti Izraeliui naudoti Nilo vandenį Negev dykumai drėkinti, kai tik vandens viaduko po Suezio kanalu statyba bus užbaigta.

JAV atstovas prie JT žmogaus teisių pakomisės Ženevoj W. Beverly Carter balsavo už tos pakomisės priimtas rezoliucijas, papeikiančias Izraelį dėl jo vedamos arabų politikos, reikalaujančias nutraukti pietinio Libano puldinėjimus ir raginančias pradėti tartis su Palestinos išlaisvinimo organizacija, bet valst. departamentas pareiškė, kad tai buvusi tik asmeninė atstovo, o ne valst. departamentų pozicija.

OKUPUOTOS LIETUVOS KUNIGAI PASISAKO

(atkelta iš 1 psl.)

niams!) organams suteikiama teisė kištis į religinių bendruomenių vykdomųjų organų narių parinkimą, o hierarchijai draudžiama tai daryti. Suprask — Bažnyčiai turi būti vis tiek, kas tvarkys jos vietinių padalinių reikalus: ištikimi krikščionys ar ateistų marionetės... Čia ne taip sau kišimasis į Bažnyčios vidaus reikalus, o tiesioginis pasikėsimas į Bažnyčios prigimtį, kurią ji yra gavusi iš Kristaus ir kurios ji negali pakeisti. Arba vėl. Kristus ir Bažnyčia kunigams sako: "Eikite į visą pasaulį ir skelbkite Evangeliją visai kūrinijai" (Mork. 16, 15), o "Nuostatai" jiems draudžia už savo parapijos ribų patarnauti net ir sunkiai sergančiam ar mirštančiam tikinčiajam. Netenka nė klausyti, ko tokiu atveju klausys Kristus tarnas. Tik kyla klausimas: kam reikia valstybei savo nuostatais statyti kunigus ir tikinčiuosius į tokią padėtį, kurioje jie būtų priversti jos neklausyti?

2. Tarybinių švietimo, santuokos bei šeimos ir kitų įstatymų "Pagrinduose" aiškiai nurodyta, kad, jei kuris nors tarybinių įstatymų straipsnis prieštarauja Tarybinės vyriausybės ratifikuotiems tarptautiniams susitarimams, tai toks straipsnis negalioja ir turi būti taikomos tarptautinio susitarimo taisyklės. 1976 m. "Nuostatuose" ne tik vienas kitas straipsnis, bet dau-

guma straipsnių prieštarauja eilės tarptautinių susitarimų dvasiai ir raidei.

Konkrečiai imant, jie prieštarauja 1948 metų "Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos" 18 straipsniui — apie religijos mokymo laisvę; 19 straipsniui — apie idėjų skleidimo laisvę ir 30 straipsniui — apie draudimą bet kuriuos Deklaracijos straipsnius aiškinti teisių bei laisvių nenaudai. Taip pat jie prieštarauja 1960 Konvencijos dėl kovos prieš diskriminaciją švietimo srityje" 5-b straipsniui, kuris reikalauja, kad tėvams būtų užtikrinta galimybė auklėti vaikus sutinkamai su savo religiniais ir moraliniais įsitikinimais, ir kuris draudžia primesti vaikams religinį mokymą ar antireliginį auklėjimą prieš jų pačių ir jų tėvų valią. Tos pačios Konvencijos 3 str. įpareigoja pasirašiusias valstybes panaikinti visus įstatyminius nuostatus ir administracinius potvarkius, kurie prieštarauja Konvencijai, o mūsų respublikos Aukščiausiosios Tarybos prezidentas Konvenciją ignoruoja.

3. Eilė "Nuostatų" paragrafų, prieštaraujančių religijos laisvei ir tikinčiųjų piliečių lygybei su netikinčiais, nesuderinami su TSRS Konstitucijos 52 ir 34 str. ir atitinkamais Lietuvos TSR Konstitucijos straipsniais.

Dėl čia išdėstytų priežasčių nei mes, nei mūsų tikintieji,

kuriuos mes privalome tinkamai informuoti, negalime "Nuostatų" laikyti teisėtais, ir mūsų sąžinė neleidžia mums jų visų klausyti.

Kadangi Jums, Didžiai Gerbiamas TSRS Generalini Prokurore, Konstitucija yra uždejęsi aukščiausią teisėtumo saugojimo pareigą visoje TSRS teritorijoje, mes prašome Jus pareiklauti, kad:

a) LTSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas sustabdytų minėtų "Nuostatų" galiojimą;

b) garantuotų kiekvienai Bažnyčiai (konfesijai) teisę laikyti savosios struktūros ir vadovautis savais kanonais, taip pat pripažinti religiniams susivienijimams juridinių asmenų teises;

c) garantuotų hierarchijai, religiniams susivienijimams ir pavieniams tikintiesiems teisę laisvai skleisti savo pažiūras lygiai su kitų pasaulėžiūrų atstovais, taip pat sistemingo vaikų ir jaunimo religinio apmokymo laisvę pagal jų tėvų ir jų pačių norą;

d) garantuotų savo tikėjimą viešai reiškiančių piliečių teisę, turint atitinkamas dalykines kvalifikacijas, užimti bet kurio postus bet kurioje gamybos, kultūros ir kitokios visuomeninės veiklos srityse.

Jei būtų įgyvendintas pilnas teisėtumas ir pilna piliečių lygybė, tai labai pasitarnautų tikrai piliečių vienybei, mūsų visuomenei išskylančių ūkinii,

kultūrinių ir socialinių uždavinių įvykdymui ir tarptautiniam Tarybų Sąjungos prestižui.

Lietuvos TSR,
1979 m. vasaris
Vilniaus arkivyskupijos kunigai:

Helsinkio susitarimų vykdymui remti Lietuvos visuomenės grupės narys kun. K. Garuckas, Helsinkio susitarimų vykdymui remti Lietuvos visuomenės grupės narys kun. B. Laurinavičius, V. Černiauskas, A. Keina, J. Lauriūnas, M. Petravičius, J. Vaitonis, A. Andriuskevičius, K. Gajauskas, N. Pakalka, N. Jaura, D. Baužys, K. Molis, J. Budrevičius, J. Grigaitis, M. Stonis, K. Pukėnas, A. Dziekan, A. Trusevič, J. Obremski, K. Vaičionis, P. Jankus, S. Malachovski, L. Savickas, S. Valiukėnas, J. Šlenys, J. Juodagalvis, V. Bronickis, P. Bekis, K. Vasiliauskas, I. Paberžis, A. Valatka, R. Blažys, J. Tunaitis, S. Puidokas, V. Aliulis, S. Tunaitis, A. Čeponis, V. Rakas, A. Simonaitis, K. Gailius, K. Žemėnas, D. Valančiauskas, A. Kanišauskas, A. Ulickas, D. Valiukonis, J. Baltušis, R. Černiauskas, J. Kardelis, D. Puidokas, M. Savickas, A. Petronis, A. Merkys, K. Valeikis, V. Jeskelevičius, J. Kukta, S. Kakarietka, S. Markevičius, I. Jakutis, P. Tarvydas.

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

Susipažinkime su docento Juozo Girdzijausko moksliniu veikalu "Lietuvių eilėdara". Veikalą išleido 5000 egz. tiražu leidykla Mokslas, 1979 metais. Juozas Girdzijauskas, gimęs 1935 Raseinių aps., 1958 Vilniaus universitete baigė literatūros įvadą ir senąją lietuvių literatūrą (Jurgio Lebedžio įpėdinis). Spauldoje yra daug rašęs apie eilėdarą. 1967 išleido knygėlę "Lietuvių eilėdara". Čia minimas veikalas yra gana išsamiai ir sudėtinga lietuvių eilėdaros studija. Ji eilėdaros atžvilgiu nagrinėja lietuvių poezijos visą pomaironinį laikotarpį. Opozicija Maironio poetikai pagimdė gausų naujų kelių ieškojimą. Knygoje išsamiai nagrinėjama Liudo Giros tautosakinė poetika, sustojama ties Baliu Suoga, V. Mykolaičiu-Putiniu, K. Jurgelioniu liečiamas K. Binkis su keturvėjininkais. Duodama eiliavimo pavyzdžių iš St. Santvaro, F. Kiršos, A. Lasato, S. Nėries, E. Mieželaičio eilėraščių. Rasime pavyzdžių beveik iš visų pavergtos Lietuvos poetų. Neliečiama tik išeivijos poezija. Autorius išsamiai nagrinėja eilėraščių metriką vartojamų pėdų derinimą, jų santykius. Išaiškina, kas yra sinkopė eilėraštyje, kas verlibras. Knygoje daug lentelių ir schemų, net matematinių apskaičiavimų. Suprantama, kad poetas kuria eilėraščių sporadiškai, nežiūrėdamas į eilėdaros taisykles, tačiau teorijos pažinimas, gyvi pa-

vyzdžiai bus kiekvienam kuriančiam naudingi ir net reikalingi. Tuo atžvilgiu J. Girdzijausko studija yra rimtas ir naudingas veikalas. Jis pravartus ir literatūros istorikui.

— Praėjusią vasarą priverstinę darbo talką atliko apie 10 tūkstančių Lietuvos studentų. Jie dirbo prie Mažeikių statomos naftos rafinerijos, prie Ignalinos atominės jėgainės, talkino kolchozų tvartų statyboje. Spauldoje rašoma, kad jie uždirdbo puštrylikto milijono rublių. Bet tie pinigai "savanoriškai" turi būti paaukoti agresyviajam Vietnamui šelpti, Gagarino paminklui. Laisvuose kraštuose studentai vasarą užsidirba pinigų mokslui eiti. Sovietijoje dirba be atlyginimo. Toks valstybinis kapitalizmas.

— Neseniai pavergtoje Lietuvoje iš spaudos išėjo Kauno politechnikos instituto rektoriaus M. Martynaičio knyga "Kauno Antano Sniečkaus politechnikos institutas" (1979 m., 4000 egz.). Rašoma, kad Kaune veikia 9 šio instituto fakultetai. Vakariniai instituto fakultetai veikia Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje. Nuo 1950 iki 1976 metų institutas išleidė 25,800 diplomuotų inžinierių. Nuo 1969 Vilniuje veikia Inžinierinis statybos institutas, turįs 6 fakultetus. Dar inžinierius ruošia ir Vilniaus universitetas, Žemės ūkio akademija, Veterinarijos akademija. Knygoje rašoma, kad iki 1975 Lietuvoje iš viso buvę paruošta 37,893 inžinieriai. Kur tie inžinieriai gauna darbą, knygoje nerašoma. Atrodo, kad statistiniai duomenys yra surinkti teisingi. Tik autorius neiškenčia neniekines nepriklausomos Lietuvos: jis teigia, kad tada inžinierių ruošimu valdžia visai nesirūpinusi, kad inžinieriai būtų lyg nereikalingi. Tokie teiginiai sumažina monografijos mokslinę vertę.

— Šiaulių dramos teatras, gastroliuodamas Kaune, pasitenkino tik svetimaisiais autoriais, daugiausia rusais. Negi šiauliečiai neturi nė vieno lietuvių autoriaus dramos veikalo?

— Lietuvos kino studija sukūrė dokumentinį filmą apie rašytoją Teofilį Tilvytį. Filmui panaudotos senos archyvinės nuotraukos, atkuriami rašytojo vaizdai, vaizdais komentuojama jo kūryba.

— Garbės vardai už įvairius sovietinius nuopelnus suteikti keliems kultūros veikėjams: Lietuvos liaudies artisto vardas suteiktas Vilniaus akademinio dramos teatro aktorui Regimantui Adomaičiui, Lietuvos nusipelnusios artistės vardas suteiktas Kauno dramos teatro aktorei Onai Lepeškaitei, Lietuvos nusipelnusių meno veikėjų vardai suteikti operos solistei Marijai Irenai Žukaitėi, meninių filmų režisieriai Arūnui Žebriūnui, filmų operatoriui Ivanui Vitoldui Tomaševičiui, Lietuvos nusipelnusio architekto vardas suteiktas Miestų statybos projektavimo instituto Kauno skyriaus direktoriui Kostui Vitkui. Lietuvos nusipelnusios kultūros veikėjos vardas suteiktas ir rusei Belai Zaleskajai už lietuviškų veikalų vertimus į rusų kalbą (didžiausias jos darbas yra lietuvių literatūros istorijos išvertimas į rusų kalbą. Ji eina ir lietuvių literatūros konsultantės pareigas — maskvinėje rašytojų valdyboje).

— Dar viena sovietinė šventė: rugpjūčio 27 buvo švenčiama "tarybinio kino diena". Sugrąžota ir 60 metų sukaktis: mat, anais laikais Leninas pasirašęs kažkokį dekretą, liečiantį kinematografiją.

— Literatūrinio gyvenimo pulsą rodo ne tik išleistos knygos, bet ir kūriniai išspausdinti periodikoje. Literatūros ir Meno Nr. 29 Janina Riškutė davė šių metų pirmojo pusmečio periodikoje išspausdintų kūrinių apžvalgą. Poezijos spausdino: Just. Marcinkevičius, J. Strielkūnas, E. Matuzevičius, Alb. Žukauskas, M. Karčiauskas, A. Drilinga, A. Bernotas, V. Skripka, S. Geda, P. Raščius, H. Čigviejus, E. Mieželiūnis, A. Martinaitis, P. Palionis, A.A. Jonynas, A. Grybauskas, R. Graibus, O. Baliukonytė, G. Cieškaitė, V. Jasukaitytė, Z. Mažeikaitė, V. Venclova, A. Genys, P. Balčiūnas. Taigi gana gausus būrys poetų. Beletristikai atstovavo: J. Avyžius, L. Jacinevičius, A. Drilinga, R. Klimas, K. Saja, V. Rimkevičius, J. Mikelinskas, S. Šaltenis, P. Venclova, M. Rakauskas, A. Strakšys, V. Žilinskaitė. Atrodo, kad rašoma daug, tik dažnai kūrinuose pasigendama gyvo žmogaus, natūralios aplinkumos.

Pr. N.

DOVANA — IRENOS VELONSKIENES SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageldajamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Siuntinių bei kitais reikalais kreiptis tel. 268-1594, adresas: 69-40 Fleet St., Forest Hills, NY 11375.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 968-5454, namų vakarais (516) 757-4296. Antradi. 2-8 val. vak., šeštadi. 9:30-12:30 val. Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiomis progoms. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimo. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidojimų direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Elizabeth office: 216 Palmer St. (Bet. 2nd and 3rd Aves), telef. 353-2999. Paruošiamos garbingos laidojimo. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMININĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos koplyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laidojimų direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermininės bet kurio miesto dalyje.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1863 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

SPARTA — Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

Rezidencinės ir Komerinės Nuosavybės	
Apartmentai • Kondominijai • Nuomavimas	
FLORIDA REAL ESTATE	Angelė E. Karnienė
REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY	
3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, FL 33706	
Telefonas (813) 360-2448, Vakare (813) 345-2738	

NAUJAUSIUS 1979 METŲ JAV GAMYBOS AUTOMOBILIUS galima įsigyti gamintojo kaina. Tai galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Del informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Maspeth, N.Y. 11378.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštadi. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7-8 v.v. 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmadi. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.	
	

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA ● LĖKTUVAI ● LAIVAI (CRUISES) ● TRAUKINIAI (AMTRAK) ● AUTOBUSAI ● NUOMOJAMOS MAŠINOS ● VIEŠBUČIAI ● IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS ● GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE 2129 KNAPP STREET BROOKLYN, N.Y. 11229 TEL.: (212) 769-3300

Chicagoje ant Michigano ežero įvyko laivų paradas, kuriame dalyvavo ir lietuvių laivas, globojamas Balzeko kultūros muziejaus. Laive buvo Gintaro ansamblio grupė, kuri šoko tautinius šokių ir dainavo lietuvių liaudies dainas. Vadovavo Rennie Milauskas. Laivas laimėjo premiją ir taip pat miesto burmistrės Jane Byrne pagyrimą. Tai pirmas atvejis, kai laivų parode buvo apdovanotas lietuvių laivas. Nuotr. V. Noreikos

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 centsEina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Pre-
numerata metam \$13.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalba redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Čiurlioniui išeinant

Kiekviena tauta stengiasi turėti pasaulinio garso rašytojų, muzikų, dailininkų. Per juos pargarsėja ir jų tautos. Visame pasaulyje žinoma Danija, ir ją išgarsino tik vienas rašytojas, — pasakų rašytojas Andersenai. Norvegiją išgarsino: rašytojai Ibsenas, Unset, muzikas Griegas, dailininkas Munchas.

Lietuvių tautai, kuri taip neseniai pradėjo rūpintis savo tautine kultūra ir kūryba, tikrai buvo sunku kur nors įsiterpti ar pasirodyti. Vis neturėjome pasaulinio vardo žmonių. Žmonių turėjome ir genialių, bet esame uždara tauta, sunkiai kitiem prieinama, suprantama, tai ir lietuviškojo genijaus išėjimas į pasaulį vis buvo uždelstas.

Vienas toks ir buvo Konstantinas Mikalojus Čiurlionis, kuris savo originalumu ir savo kūrybine jėga nustebino bendralaikius (jis mirė 1911). Po to jo vardas dar labiau garsėjo. Petrapijlyje jo garbei buvo surengta jo kūrinių koncertas ir tuo pačiu jo paveikslų paroda. Daug gražių žodžių buvo tada pasakyta, bet į platesnį pasaulį neišėjo. Prasidėjo karas.

Kai Lietuva buvo nepriklausoma valstybė, irgi buvo viena proga išgarsinti Čiurlionį. Juo susidomėjo Romain Rolland, žymus prancūzų rašytojas, parašęs stambius veikalus apie Beethovoną, Mykolą Angėlą. Jis norėjo parašyti knygą apie Čiurlionį. Norėjo atvykti į Kauną, bet Lietuvos vyriausybei tada susidarė daug rūpesčių, kaip jį priimti, kur apgyvendinti. Kauno viešbučiai jiems atrodė per kuklūs tokiam dideliui svečiui. Taip šis žymus žmogus neatvyko į Kauną, nepamatė Čiurlionio ir knygos neparašė. Jei jis būtų parašęs, tai šiandien Čiurlionis būtų plačiai žinomas pasaulyje.

Ne kartą tai šen, tai ten vis buvo rašyta spaudoje, bet niekas nebuvo matęs originalų. Čiurlionio paveikslus vežti nėra taip lengva, nes jie pasteliniai, jų medžiagos paprastos. Nuo kelionės labai nukenčia.

Dabar vykusi Vakarų Berlyne paroda vėl pravėrė naujas galimybes. Parodą aplankė žymūs Vakarų Vokietijos meno žinovai. Plačiai aprašė jų spauda.

Čiurlioniu susidomėjo du prancūzai. Renka medžiagą ir rašys doktorato darbus. Aplankė ir Čiurlionio galeriją Kaune, lankėsi ir Amerikoje, rinkdami medžiagą.

Gal ateityje bus galimybės nugabenti Čiurlionio kūrinius į Paryžių, į Londoną ir paskui į New Yorką. Tose trijose vietose labai reikėtų Čiurlionio parodų. Gal labiausiai reikėtų New Yorke. Tokiame Metropolitan muziejuje vyksta pasaulio garsenybių parodos. Muziejuje yra tiek pajėgus, kad gali surengti bet kokią parodą. Šituo atveju muziejus vienas to padaryti negalės, nes reikia gauti daugybę leidimų išvežti kūrinius iš krašto.

Reikia tikėtis, kad pirmiausia jo kūriniai bus išstatyti Paryžiuje. Iš ten jau Čiurlionio garsas sklis į meno pasaulius.

Mum, esantiem Amerikoje, šiuo tarpu sunkiau reikalą judinti, bet galime palaikyti pačią mintį. Dar galime išleisti naujų veikalų, naujų studijų. Reikėtų ieškoti gerai žinomo amerikiečio, kad jis susidomėtų šiuo klausimu. Tada lengviau atsідaro visos durys.

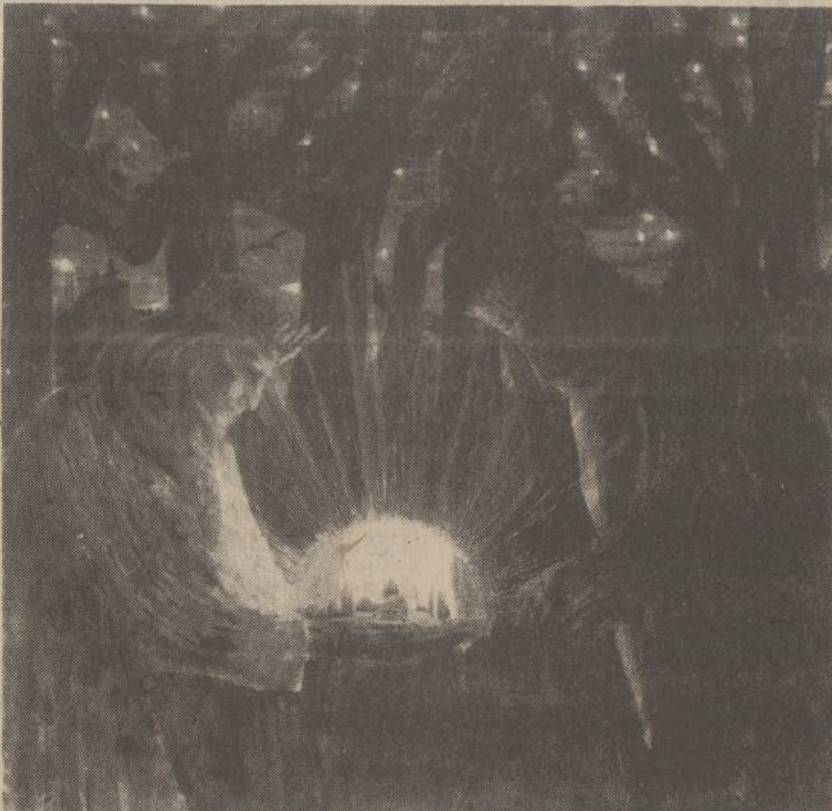
Po daugelio laukimo metų, Čiurlionis pagaliau pamažu išeiną į pasaulį nustebinti pasaulio lietuviškuoju kūrybos genijum. Atrodo, kad visi lietuviai, kur tik jie bebūtų, turi tuo didžiuotis ir žygi remti.

Ketvirtasis pasaulio lietuvių jaunimo kongresas prasidėjo su stovykla, kuri vyko St. Mary's College, Strawberry Hill, Londono užmiestyje. Suvažiavo lietuviškas jaunimas iš 13 kraštų: Argentinos, Australijos, Brazilijos, Didžiosios Britanijos, Italijos, Jungtinių Amerikos Valstybių, Kanados, Kolumbijos, Prancūzijos, Švedijos, Urugvajaus, Vakarų Vokietijos ir Venecuelos. Iš viso susirinko apie 450 dalyvių, o jų tarpe apie 120 atstovų. Bet visus rišo viena bendra gija — lietuviybė ir lietuvių kalba.

Liepos 11, trečiadienis

Oficialus stovyklos atidarymas prasidėjo 5 val. popiet. Buvo iškilmingas vėliavų nuleidimas didžiojo vėliavų aikštėje, kur plevėsavo 14 vėliavų — po vieną iš visų stovyklautojų kraštų ir Lietuvos trispalvė. Po vėliavų nuleidimo visi rinkosi į sodelį, kur kolegijos direktorius kun. Beirne visus svečius ir stovyklautojus gražiai priėmė ir pasveikino.

6:30 val. vak. visi rinkosi į salę, kur buvo iškilminga vakarienė ir tęsimas stovyklos atidarymas. Buvo atvykę ir daug svečių, kurie džiaugėsi pamatę gausų IV PLJK jaunimo dalyvavimą ir visus nuoširdžiai sveikino. Svečių tarpe buvo Europos lietuvių vyskupas A. Deksnys, Lietuvos atstovas Londone V. Balickas, PLB pirm. V. Kamantas, PLJS pirm. G. Juozapavičiūtė, Didžiosios Britanijos LB pirm. S. Kasparas, Kanados LB pirm. J.R. Simanavičius, Didžiosios Britanijos lietuvių Sąjungos pirm. J. Alkis. Gauta daug

M. K. Čiurlionis — Karalių pasaka, tempera, 1908 m.

JAUNYSTĖ STOVYKLAVO ANGLIJOJ

Išpūdžiai iš IV pasaulio jaunimo kongreso (8)

Vida Šlapelytė

sveikinimų raštų, Pereitų jaunimo kongresų pirmininkai A. Saulaitis (III PLJK Pietų Amerikoje) ir R. Sakadolskis (II PLJK Šiaurės Amerikoje) įteikė kongreso plaktuką naujam IV PLJK pirmininkui — A. Šmitui.

8:30 val. vak. visi svečiai ir atstovai rinkosi į atidarymo pasveikimą, kurią skaitė dr. R. Petrauskas. Tema buvo visiem įdomi: lietuvių jaunimo padėtis pasaulyje. Po paskaitos visus sujungė visų laukiamas susipažinimo vakaras. Buvo daug nematytų veidų, ir kiti stovyklautojai dar važiavo iš aerodromų ir įvairių traukinio stočių, bet šypsena labai lengvai pritraukė visus, ir kartu galėjom pašokti ir pabendrauti. Daug kas buvo išvargę po ilgų kelionių, ir pamažu jaunimas pradėjo skirstytis į savo bendrabučius ir kambarius, nes rytojaus dieną prasidės tikroji stovyklos programa.

Liepos 12, ketvirtadienis

8 val. ryto daugelis jau buvo atsikėlę ir rinkosi pusryčiam. Amerikos ir Kanados atstovai turėjo ypatingai greitai pavalgyti, nes jie važiavo į Londoną autobusais. Ten ruošėsi aplankyti savo kraštų ambasadas ir pakalbėti apie Lietuvą ir jos padėtį. Kiti stovyklautojai pavalgę dalyvavo vėliavų pakėlime.

Per vėliavų pakėlimą sužinojom truputį daugiau apie dienos įvykius ir tada rinkomės į salę, kur vyko pokalbiai apie Lietuvą. Buvo dvi grupės ir dvi paskaitos. Dalyvavau dr. A. Štromo paskaitoje — Dabartinės Lietuvos gyventojų pasaulėžiūra. Dr. Štromas ypatingai pabrėžė, kad kultūros vykdymas išeivijoje yra labai svarbus Lietuvai ir kad jaunimas yra didelė viltis. Jis kalbėjo apie politinį sąmoningumą, teologinę pasaulėžiūrą, pragmatinę pasaulėžiūrą ir apie kitus dalykus. Stovyklautojai labai domėjosi ir po paskaitos galėjo kelti klausimus.

Po paskaitos ir diskusijų susirinkom dainuoti su visų mylimu Faustu Strolia. Gavom dainorėlius ir laukėm bendrai sujungti mūsų balsus. Taip pat šį tą išmokom apie dainų prasmę. Šis vakaras buvo lyg tradicinis Joninių vakaras, tad reikėjo išmokyti keletą tinkamų dainų. Padainavom senesnes dainas, išmokom natijų, ir jau buvo laikas rinktis į valgyklą. Buvom jau gana išalkę, bet maisto netrūko.

Po pietų valandėlę pailsėjom ir galėjom pasportuoti. Buvo teniso, futbolo, tinklinio ir krepšinio aikštės, tai net buvo sunku pasirinkti, kaip geriau laiką praleisti.

Dar prieš kongresą buvom pasirinkę savo įdomius darbo būrelius. Tai dabar, pasportavę, patikrinom sąrašus ir susiradom savo būrelius. Tokių darbo būrelių buvo net dvylika: drama, tautiniai šokiai, choras, papročiai, architektūra, tapyba, foto-filmai, audimas, kronika, poezija, liaudies menas ir lietuvių kalba. Kiekvienas stovyklautojas priklausė prie dviejų būrelių. Buvo susitinkama kiekvieną dieną. Kitos grupės buvo didesnės, kitos mažesnės. Visi pasirinko savo įdomiausias temas. Kiekvienam būreliui buvo paskirtas vadovas, bet visi stovyklautojai galėjo veikliai pasireikšti.

Po vakarienės ir vėliavų nuleidimo prasidėjo Joninių vakaras — laužas. Susipažinim su tradicijom, pabendrauom, pažuokavom ir sutikom daug naujų draugų. Turėjom tradicinį vainiko metimą, kad visi galėtumėm sužinoti, kiek metų liko iki mūsų vestuvių. Šokom susipažinimo šokį apie laužą, ir beveik teko pašokti su kiekvienu stovyklautoju. Dainavom senas liaudies

dainas. Baigiant laužą, kiekvieno krašto atstovų poros susikabinusios turėjo peršokti per laužą. Palinkėjom vienas kitam saldžių sapnų ir pamažu išsiskirtėm. Kiti, kurie dar nebuvo pakankamai išvargę, rinkosi į salę, kur vyko povakarinis vakarojimas — dainos, šokiai.

Liepos 13, penktadienis

Po pusryčių ir vėliavos pakėlimo dalyvavau antroje paskaitoje — pokalbiai apie Lietuvą. Paskaitą skaitė solistė Violeta Rauskaitė. Jos tema buvo: švietimas ir profesijos Lietuvoje. Prelegentė įdomiai mus supažindino su mokslu Lietuvoje, pradedant pradžios mokykla ir baigiant aukštesnį mokslu ir profesijomis. Po paskaitos — dainavimas. Šiandien dainų tema buvo partizanų dainos. Ruošėmės susikaupti vakarui.

Po pietų stovyklautojai tęsė savo įprastinę programą, o visi kraštų atstovai rinkosi į salę pradėti pirmo IV PLJK posėdžio. Buvo daug tokių, kaip ir aš, kurie dar nedalyvavo kituose jaunimo kongresuose ir nežinojo, ko tikėtis. Sėdėjom, žiūrėjom ir galvojom — kaip čia dabar viskas vyks? Bet viskas buvo suorganizuota, balsavimo taisyklės išaiškintos, ir netrukus viskas buvo aišku. Šis posėdis buvo suaukštas prieš studijų savaitę, nes buvo daug svarbių ir smulkių darbų, kuriuos turėjom nuveikti prieš pradėdami savo didįjį darbą. Kiekvienas atstovas gavo mandatų (balsavimo) kortelę, ir pradėjom darbą.

Pirmiausia išrinkom prezidiumą. Išrinkom tris pirmininkus: Petrą Kisielių (JAV), Rasą Lukoševičiūtę (Kanada) ir Kęstutį Slotkų (Kolumbija). Žinojom, kad nuo šio momento turėsim į juos kreiptis ir jie palaikys tvarką. Kiti išrinkti prezidiumo nariai: Paulius Kuras (Kanada), Edvardas Meilus (JAV), Vita Musonytė (JAV), Algis Stankus-Saulaitis (Vak. Vokietija), Arvydas Zygas (JAV).

Taip pat išrinkom sekretoriata, mandatų, nutarimų, redagavimo, kandidatų ir statuto pakeitimo komisijas. Greitai pripratome balsavimo tvarkos, ir jau buvo laikas vakarienei.

Po vakarienės ir vėliavų nuleidimo turėjom kraštų pristatymus. Atstovai pasakojo apie savo

(nukelta į 4 psl.)

NELLO
VIAN

ŠV. ANTANAS PADUVIETIS

IŠVERTĖ ANTANAS VAIČIULAITIS

14

Kaip matyti, jie atnešė didelį akmenį ir paspraudė jai po galvą. Ji miegojo ramiai, nors nelgait, o atsikėlusį pasiprašė aprodyti vienuolyną. Jie nusivėdė ją į vienos kalvos viršūnę ir parodė akių plotu, tardami: "Štai mūsų vienuolynas!"

Šio pasakojimo gražumas atkreipė Fernandezo dėmesį. Juk jis pats visa tai išgyveno! Jo pamoksluose, sakytuose sausa lotynų kalba, aptinkame žodžių, kuriais jis aukština neturtą, kaip Pranciškaus giesmėje. Neturtas jam rodosi apgriusęs auksas drabužių, nes jis saviesiems atneša lobį, kuris neišsieikvoja, o tasai lobis yra visas pasaulis.

Grįžimas į paprastumą

Iš knygų broliai turėjo mišiolą ir keletą senų brevijorių. Mokytojas nemėgo tokių knygų, dėl kurių žmogus pučiasi mokslais, pamiršdamas meilę. Buvo pasakojama, kad vienas brolis, gebėjęs kiek pagrabalioti psalmes, nuėjęs pas šv. Pranciškų

pasiprašė psalmių knygos. Pranciškus atsakė, kad verčiau esą pasekti riteriais negu dainininkais, kurie tenkinasi garsindami kitų žygius.

Iš pradžių Fernandezas labai pasigedo knygų. Kaip buvo įpratęs, jis žiūrėjo aplinkui, ar nepamats kur nors Bažnyčios Tėvų rankraščių ir subtilių Švento Rašto komentary. Tačiau jo akys vietoj knygų lentynų regėjo tik medines ar molio sienas. Tada jis išmoko skaityti kitokias knygas — jos buvo sielos knygos, kuriose glūdi tiek nuslėptos prasmės ir kur nuolatosis minimas Dievo vardas. Jis išmoko skaityti ir gamtos knygą, kurioje kiekvienas puslapis, kur kas gražiau išpuoštas negu rankraščiuose, skelbė Viešpaties darbus. Šis grįžimas į paprastumą jam atvėrė Dievo karalystės paslaptis. Vienok jis visa tai laimėjo ne viena diena. Jam buvo sunku užsimiršti savo knygas Koimbroje. Bet Fernandezas buvo susiradęs ke-

lia, kuriuo jis, basas elgeta, vaikščiojo. Jo nerastingi draugai savo gyvenime ir darbuose vykdė Dievo žodį. Fernandezas ilgai kalbėdavosi su jais ir žavėjosi jų nuoširdumu, kuris visadavo išmintimi, kai šie nemokėliai prabildavo apie dieviškuosius dalykus, Fernandezas savo išsimokslinimą taip stropiai ir taip nusižeminęs slėpė, kad jo dvasios broliai tik vėliau pamatė, koks mokytas jis buvo. Tuo nusižeminimu jis stengėsi pasiekti sielos paprastumą, kurį reikia laimėti kitų turtų kaina.

Naujas vardas

Iš didžiųjų praeities, kurią jis jau buvo metęs, Fernandezui dar buvo pasilikęs jo vardas. Anais laikais Fernandezo vardą dažniausiai turėjo karalių ir riterių sūnūs. Jis brangino savo vardą, nes jis priminė jam tuos mielus balsus, kurie kadaise tą vardą minėdavo. Tačiau jis norėjo atsisakyti šio vardo ir parodyti sau ir kitiems, kokia didelė atmaina palietė jo sielą. Taip pat jis norėjo parodyti atsakęs nuo visų kraujo ryšių. Jis pasirinko nežymų vardą, kuriuo nesivadino aristokratai. Buvo tai jų bendruomenės globėjo Antano vardas. Fernandezas, garsios giminės sūnus ir, dar taip neseniai, žymiausio Portugalijos vienuolyno narys, mokytas vienuolis, nuo dabar tebus Antanas, neturtingas atgailotojas, kuris vaikščioja basas ir apsijuosęs virve. Mažes-

nieji broliai anuomet dar neturėjo savo abito. Pirmaisiais pranciškonų metais vardas retai būdavo pakeičiamas, ir tai rodė aiškų norą atsisakyti nuo senosio savo asmens, kad nūn gimtų kitas žmogus — nusižeminęs, vargingesnis, evangeliškesnis. Fernandezas suprato, kad jo mokslas galėjo pakurstyti puikiybės daigus. Todėl jis stėjo prieš juos visomis savo galiomis, o pranciškonų gyvenimas jam ir rankas įdavė du ginklus anieš daigams išnaikinti. Tie ginklai buvo nusižeminimas ir paprastumas. Šiais dvasiniais ginklais jis naudojosi kaip įgudęs psichologas. Jam padėjo ir stipri jo protėvių prigimtis.

Taip Fernandezas pradėjo savo pranciškoniskąjį gyvenimą alyvų kalnelyje. Šioj mokyklą jis patyrė daug didesnių dalykų, negu iš Paryžiaus atvykusių mokytojų ir daktarų aiškinimuose.

Sudie Portugalijos žemei

Alyvų kalva skendėjo taikoje, šviesoje ir tyloje. Nors gyvenimas buvo skursnus, bet kiek ten būta džiaugsmo! Antanas savotišku godumu ragavo tą dienų malonumą, tarsi ištroškęs keleivis, kalnuose radęs šaltinį. Jis uoliai lavinosis dvasinėse pratybose, kad jo siela taptų nusižeminus ir paprasta, kaip tai mokė evangelija ir Pranciškus.

Vienok jisai savo dvasioj neįjautė visiškos ramybės. Jam prieš akis vis sruveno anų penkių kankinių kraujas. To kraujo

šaukiamas, jis paliko abatiją. Todamas į Asyžiaus atgailotojų stadiją, jis buvo pasistatęs sau sąlygą — eiti į Maroko kraštą ir laimėti kankinio vainiką toje pat vietoj, kur tie penki palaimintieji krito. Jis su tam tikru smagumu vaizdavosi pilno ašmenis suvilgiant ties jo galva ir smogiant, o jo lūpos tą valandą kalbės savo tikėjimo išpažinimą ir paskutiniu sušukimu pašlovins Kristų. Lygiai kaip Apaštaly Darbuose, kur aprašoma vieno jauno diakono mirtis, atsivers tada žmonių širdys, ir jisai, Antanas, apimtas džiaugsmo, tarsi vaikelis puolęs į motinos glėbį, užmerks akis, kuždėdamas: "Jėzau, priimki mano sielą".

Jis laukė savo kelionei leidimo iš šv. Jokūbo provincijos, kuriai alyvų kalvos broliai priklausė. Prabėgo keletas mėnesių. Aplinkui kalnų šlaituose jau rinko vynuoges. Vieną rytą jie pamatė atkopiančią vieną iš savo brolių. Jis turėjo būti atkeliavęs iš tolo, nes sunkiai rėmėsi lazda ir buvo apdulkęs. Jis atnešė Antanui leidimą.

Antanas iškeliavo pėsčias, lydimas vieno brolio. Jiedu pasuko Lisabonos pusėn, iš kur jie išplauks į slaptingąjį Maroko kraštą. Tuo būdu jisai suvaikščiojo tą patį kelią, kaip prieš keletą metų, kai iš šv. Vincento vienuolyno išvyko ieškoti ramybės Švento Kryžiaus abatijoje. Aure, tenai Koimbra,

jau toli palikusi — raudoni karališkosios abatijos mūrai, kur jisai taip atsidėjęs gilinosis ir rašius ir skendo pamąstymuose vienuolyno tyloje. Aukščiau buvo matyti alyvų kalnelis, džiugaus neturto buveinė, į kurią vakarais grįždavo nusižeminę broliai, kaip į savo lizdą grįžta vyturėlis, visą dieną čirėnęs ir tik keliais grūdeliais, vagoje rasta, pasisotinęs. Tasai kelias, kurio jį vedė Apvaizdos ranka, vingiavo ir nyko akiratyje, kuriame stūksojo Maroko miesto namai ir ploni minaretai...

Gera suprasta Dievo meilė nenaikina žmonių meilės ir prisirišimo. Štai kodėl Antanas troško pasiekti Lisaboną. Donas Martynas ir Marija savo sūnų palydėjo į prekinį laivą, išplaukiantį į Maroką. Jų širdys dar sykį pasruvo krauju, kada reikėjo išsiskirti, kaip kadaise. Fernandezas (taip jie savo sūnų vadino) jiems atrodė dar skaistesnis ir giedresnis. Jie pažino tą pačią širdį, kaip kadaise jo vaikystės dienomis, tą pačią nepasotinamą meilę, tik jau malonės nušviestą ir sustiprintą. Ir štai dabar jis vyko į netikėlių žemę, kurioje prieš kelis mėnesius buvo žiauriai nukankinti penki atgailotojai, dėvėję tokį pat skurdų drabužį, kaip ir jų sūnus. Kodėl jis paliko saugias dienas turtingoje abatijoje?

(Bus daugiau)

IŠ VISUR

— Prel. Audrys Bačkis, Vatikano viešųjų reikalų tarybos vice sekretorius, liepos 20-22 Ženevoje Vietnamo pabėgėlių problemom spęsti konferencijoje vadovavo Vatikano delegacijai. Konferencijai pirmininkavo JT gen. sekr. Kurt Waldheim. Dalyvavo 70 valstybių delegacijos. Visumos posėdy liepos 21 prel. A. Bačkis Apaštalių Sosto vardu pasakė kalbą, kuri ištiesai buvo atspausdinta "L'Osservatore Romano" pirmame puslapyje.

— Lietuvių jėzuitų suvažiavimas vyko rugsėjo 4-5 Chicagoje. Buvo atvykę lietuviai jėzuitai iš Pietų Amerikos, Romos, Kanados ir įvairių JAV vietovių. Tai pirmas toks suvažiavimas išeivijoje nuo įsikūrimo 1948 už Lietuvos ribų.

— Lietuvos prezidentų A. Smetonos, A. Stulginskio ir dr. K. Griniaus minėjimą rugsėjo 30 Toronte rengia skautininkų-kių ramovė. Apie prezidentus kalbės dr. J. Čuplinskienė, B. Spudienė ir ps. dr. A. Dailydė. Meninės daly dalyvaus poetas Henrikas Nagys ir vokalinis ansamblis Volungė.

— Dail. Prano Gailiaus meno darbų parodą rugsėjo 29-30 Toronte Lietuvių Namuose rengia Toronto skautininkų-kių ramovė. Dailininkas yra gimęs Lietuvoje. Po karo pasitraukė į vakarus ir 1950 apsigyveno Paryžiuje, kur studijavo meną Fernand Leger ir L'Ecole Nationale de Beaux-Arts de Paris. Dalyvavo daugelyje parodų įvairiose galerijose Paryžiuje, Vokietijoje, Chicagoje. Šį rudenį numatoma surengti jo darbų parodos Chicagoje, Los Angeles ir Toronte.

— Cleveland, Ohio, Vilniaus universiteto 400 metų "sukakties" minėjimas įvyks rugsėjo 30. Išvakarėse vyks Vilniaus universiteto parodos atidarymas.

— Washington, D.C., LB apylinkės naujoji valdyba pareigomis pasiskirstė taip: pirm. Linas Kojelis, vicepirm. Skirma Kondratienė, išd. Danutė Vaičiulaitė, sekr. dr. Vitolis Vengris, narė kultūriniam reikalams Elena Bradūnaitė, narys visuomeniniam reikalams dr. Saulius Naujokaitis. Pirmas pramatytas renginys yra rudens agapė Marylando valstijos gamtoje rugsėjo 30.

— Pranas Baltuonis, šaknų skulptorius, yra sukūręs 2000 kūrinį, iš kurių 1500 yra pasklidę po pasaulį. Jo paroda Chicagoje, Čiurlionio galerijoje Jaunimo Centre, įvyks rugsėjo 28-30.

— Vasario 16 gimnazijos direktorius V. Natkevičius, užbaigęs šiuos mokslo metus, pasitrauks iš direktoriaus pareigų. Gimnazijos kuratoriai reikės surasti naują direktorių. Kvalifikuotų kandidatų, atrodo, netruks.

— Kun. Vincas Valkavičius, West Groton, Mass., Šv. Jokūbo parapijos klebonas, Hartford, Conn., kuriojo rado porą vysk. Antano Baranausko laišku su jo paties parašu.

— News Pilot, San Pedro, Calif., išspausdino platų reportażą apie lietuvių gydytoją dr. Valentine Sky (Skirgailą). Jis tėvynėje dalyvavęs pogrindy, Vietnamo karo metu buvo kariuomenės gydytojas.

— Bronė Paplėnienė savo mirusio vyro dr. Jono Paplėno (1906-1960) disertacijos darbą "Die Lohnpolitik in Litauen" nukreipė į Amerikos Lietuvių Kultūros Archyvą ALKA. Dr. Jono Paplėno disertacija parašyta ir apginta 1948 Bonnos universitete, V. Vokietijoje. Čia sukaupta apščių davinii liečiančių nepriklausomos Lietuvos mokesčių įstatymus ir finansinę politiką. Nori šiuo šaltiniu pasinaudoti gali kreiptis adresu: ALKA, P.O. Box 608, Putnam, Conn. 06260.

M.K. ČIURLIONIS VAKARUOSE

(atkelta iš 1 psl.)

Paveikslų muzikinės minties judėjimas, nuotaika naujomis varšomis kelia vaizduotę, kausto dėmesį. Nesvarbu meno kritikų ginčai, svarstybos, kas tas Čiurlionis — romantikas, simbolistas ar abstrakto pradininkas? Dabar, kai Čiurlionio trys tuzinai originalų davė suolį į Vakarus, tie svarstymai galės suspindėti nauju įkarščiu. Vakaryų meno žinovai turi retą progą susipažinti su Čiurlioniu. Heinz Ohff vokiečių Tagesspiegel skiltyse 1975 metais rašė, kad "Čiurlionis yra sensacija, bet kas gi važiuoja į Kauną?"

Čiurlionio paroda Vakaryų Berlyne — atviros durys naujiems svarstymams. Rugsėjo 23 parodos patalpose bus diskusijų popietė, kuriai vadovaus prof. Rudolf Stephan. Dalyvaus menotyrininkai ir muzikologai: dr. Everlein iš Duesseldorfo, Vytautas Landsbergis ir Jonas Ambrazas iš Lietuvos, dr. Greisebach ir dr. Roters (abu iš Berlyno), Aleksis Rannitis iš JAV, Saulius Sondeckis iš Lietuvos ir dr. Wehmeyer iš Koelno.

Be 36 paveikslų, parodoje iškabinta didžiulė Čiurlionio nuotrauka, kelių skilčių apybraiža apie menininką, plakatas su autobiografinėmis žiniomis. Jei Plungė tiksliai parašyta, tai Varėnai ant e stingo taško. Ant vieno stalo po stiklu išdėliota 13 reprodukcijų "Pasaulio sutvėrimas" ir Vytauto Landsbergio straipsnis.

Gal būtų paveikslai per daug kareiviškai sukabinti, kai kur per daug arti vienas kito. "Zodiako ženklų" tuzinas vienas nuo kito tik per sprindį. Rėmai kuklūs, uniformiški, paspartos kai kur įskilusios, rėmų kampai netobulai suleisti. Betgi tai techninės smulkmenos. Čiurlionio genijus išlipa iš smulkių nepriteklių ir prakalba visa savo menine galia. Pasiprašius, galima išgirsti Čiurlionio muzikos kūrinį — ant vieno stalo išdėstyta aparatūra. Apšvietimas, deja, nepritaikytas — šviesos nuo aukštos atbrailos šauna į lubas ir tinkamai neglėbia paveikslų atkiojį baltojo sienoj. Nėra pakankamai kur atsistėti, padūmoti.

Iš Kauno atgabenta didžiulė oda apmūšta svečių knyga su MKC inicialais ant viršelių. Pirmas pasirašė Vakaryų Berlyno burmistras Dietrich Stobbe, atidarymo žodyje pasidžiaugęs, kad Čiurlionio paroda galėjo įvykti Berlyne, kur Rytai arčiausiai susisiečia su Vakariais. Per porą dienų lankytojai savo parašais išmargino dvyliką puslapių. Parodą atlydėjusios dvi lietuvės iš

Kauno susirūpino, kodėl vien tik parašai. Dėl to įrašė pageidavimą — prašome įspūdžių! Žiūrovai pakluso. Pirmasis įrašas: "Kokia laimė Čiurlionį matyti Berlyne", kitas: "Buvo pats laikas pristatyti Čiurlionį — paroda prašoka visas viltis".

Parodos proga išleistas spalvotas katalogas, o Berlyno meno festivalio storio knygoje Čiurlionis užima kelis puslapius. Rašo Christiane Bauermeister, ilgas Dorothee Eberlein straipsnis apie "lietuviškąjį europietį", be to, poetė Aldona Gustas prisimena savo neseną kelionę į Lietuvą, kai ieškojo Čiurlionio pėdsakų, iš Tagesspiegel perspausdintas Heinz Ohff straipsnis. Daug iliustracijų.

Vokiečių spauda negaili eilučių Čiurlionio parodai Berlyne. Dienraštis Die Welt paskelbė straipsnį antrašte Ein Genie der Farben aus Litauen (Spalvų genijus iš Lietuvos). Kitas didysis Vakaryų Vokietijos dienraštis Sueddeutsche Zeitung pažymėjo, kad Čiurlionis pirmą kartą Vakaruose išstatytas diskusijoms. Žurnalas Der Spiegel savo apybraižoj klausia, ar modernaus meno istorija turės būti perrašyta, nes svarbusis pradininkas iki šiol buvo užmirštas...

TARPTAUTINIS KONGRESAS NEDAŽNAI GIRDIMA TEMA

Šių metų spalio 21-28 įvyks neeilinio pavadinimo — krikščionių filosofų — kongresas. Jį saukia prieš nedaugelį metų suorganizavusi Amerikų Krikščionių Filosofų Draugija. Dėl kelių praktiškų motyvų kongresui parinkta Argentina, Cordobos universitetas, seniausias Argentinos.

Šiam kongresui realizuoti Argentinoje 1977 buvo suorganizuotas komitetas iš žymiausių to krašto krikščionių mintytojų ir praktiškų veikėjų. Kongreso idėjai pritarė Argentinos vyskupų 1977 konferencija. Argentinos valdžia paskyrė lėšų apmokėti kviestų prelegentų kelionėms ir daliai kitokių išlaidų. Numatyta apie 50 prelegentų iš įvairių pasaulio kraštų.

Kongresui proga yra 100 metų sukaktis nuo popiežiaus Leono XIII enciklikos, prasidedančios žodžiais: Amžinojo Tėvo — Aeterni Patris. Aštuonioliktasis šimtmetis paliko paplitusią materialistiškai utilitaristinę filosofiją. Pop. Leonas XIII šia enciklika ragina mintytojų ir visų žmonių protus grįžti prie objektyvių amžinų tiesų ir jomis

M. K. Čiurlionis — Auka

7 valandą vakaro Čiurlionio parodoje užgęsta šviesos. Turistas sėda į lėktuvą. Šalia susirangę šmaikšti berlynietė (tai paaiškėjo vėliau). Pro batukų pyne matai, kad trys pirštai nulakuoti viena spalva, o dviems tarpiniams jau visiškai kitas raudonis. Čiurlionio burtai pasibaigę — turistai sugrįžo į 1979 metus.

KĘSTUTIS ČERKELIŪNAS

tvarkyti visuomenės ir privatių žmonių gyvenimą. Toji enciklika sukėlė didelę sensaciją ir, galima sakyti, pradėjo naują erą.

Popiežius Leonas XIII perėmė Katalikų Bažnyčios vadovavimą po popiežiaus Pijaus IX, po Italijos revoliucijos, kuri atėmė iš popiežiaus ne tik politinę valdžią Italijoje, bet atrodė, kad, bent Italijoje, sunaikino ir Katalikų Bažnyčią. Po reformacijos eilė Europos kraštų, po Prancūzijos revoliucijos, dabar po Italijos revoliucijos Bažnyčios priešai paleido posakį, kad Katalikų Bažnyčia jau uždaryta zakristijoj. Tada niekas nelaukė tokio žodžio ir žingsnio, koks buvo minėtoji pop. Leono XIII enciklika. O po jos ejo eilė kitų: socialiniai, ekonominiai, valstybių politikos ir kitais klausimais.

Ginklu ir teroru primestas Bažnyčiai "zakristijos sienas" pop. Leono XIII žodžiai sugriovė. Bažnyčia idėjomis, žodžiais ir darbais išėjo į visos žmonijos aktualių klausimų sritis.

JAUNYSTĖ STOVYKLAVO ANGLIJOJ

(atkelta iš 3 psl.)

veiklą gyvenamame krašte. Taip turėjom gražios progos susipažinti su jaunimo gyvenimu kituose kraštuose. 8:30 val. rinkomės susikaupimo vakarui. Užbaigėm su gražia programa St. Mary's bažnyčioje. Vargonų muzika gūždžiai skambėjo pro St. Mary's kolegijos vartus.

Liepos 14, šeštadienis

Po pusryčių ir vėliavų pakėlimo rinkomės į salę klausytis I. Mero paskaitos: kultūrinis gyvenimas Lietuvoje. Rašytojas I. Meras mum papasakojo apie savo asmeniškų pergyvenimų, o taip pat pagilino mūsų žinias Lietuvos kultūros pažinimą.

Tuoju po pietų visi ruošėmės važiuoti į Londoną. Ten Elizabeth salę prie Waterloo tilto vyko puikus koncertas. Prie salės sustoję eilė autobusų, ir pasipylė lietuviško jaunimo masė.

Tuoju po koncerto bendroj eisenoj žygiavom prie Nežinomo kareivio kapo padėti lietuvių vardu vainiko.

Apie koncertą ir eiseną plaščiau nerašysiu, nes apie tai Darbininke jau buvo rašyta.

Po eisenos autobusai stovyklautojus nuvežė į Kensington Hall, kur buvo suruošti šokiai stovyklautojams ir svečiams. Dau-

Įvyksiančio krikščionių filosofų kongreso tikslas yra, paties Leono XIII žodžiais tariant, senus dalykus papildyti ir patobulinti naujais. Tačiau praktiškai nebus pamiršta mūsų laiko aktualių klausimų nagrinėti amžinųjų tiesų šviesoj.

Kongreso paskaitų programoj yra mum, lietuviams, aktuali tema: teisingumas ir marksizmas šiandieniniame gyvenime. Kas norėtų parašyti šia tema kuriuo nors siauresniu klausimu, pvz. marksizmas ir teisingumas mokykloje, skirtingų pažiūrų žmonių traktavime, socialiniame, ekonominiame gyvenime, religijos traktavime komunistų valdomuose kraštuose ar panašiai, kongreso komitetas ragina visus kompetentingus asmenis atsilipti. Tokie rašiniai, jei bus pakankamai kompetentingo mokslo lygio, apie 5 puslapių apimties, bus paskelbti Kongreso Darbų leidinyje.

Kalbos oficialiai priimtos yra ispanų, prancūzų ir anglų, bet galima rašyti taip pat ir vokiškai ir itališkai.

Kongreso komitetas kviečia dalyvauti visus, kas tuo įvykiu domėtusi. Kadangi universitetas, kuriame kongresas vyks, yra kiek už Cordobos miesto, tai nakvynių, susisiekimo ir kitokiais motyvais geriau pranešti komitetui iš anksto apie numatomą dalyvavimą. Informacijų ar kitokiais šio kongreso klausimais rašyti adresu: Prof. Alberto Caturelli, Artur M. Bas, 366 5000 Cordoba, Argentina, S.A.

Numatoma, kad kongrese aktyviai dalyvaus ir keli lietuviai.

P.V.

LOS ANGELES, CALIF.

Bruno Markaičio muzikos koncertas

Rugsėjo 23, sekmadienį, 3 val. Los Angeles didžiamame Wilshire-Ebell teatre įvyks kompozitoriaus Bruno Markaičio muzikos koncertas. Programoj pirmą kartą bus atlikta "Sonatos ir fugos" (Kazio Bradūno žodžiai), trijų dalių muzikinė poema. Ją atliks solistai: Birutė Dabšienė, sopranas, Janina Čekanauskienė, mezosopranas, Rimtautas Dabšys, bosas, ir pianistė Anita Swearengin su kamerinio orkestro palyda. Taip pat pirmą kartą Los Angeles mieste bus atlikti du kūriniai fortepijonui: "Daina be žodžių" ir "Rondo Saltante".

Kadangi šis koncertas yra muzikinis Vilniaus universiteto suaktyvėjimas, tai antrojo programos daly bus atliktos "Šv. Kazimiero mišios" koncertine forma. Šia proga jos skiriamos mirusių Vilniaus universiteto profesorų ir studentų atminimui. Ši polifoninė kūrinį atliks penki solistai su fortepijono ir kamerinio orkestro akompanimentu.

Visam koncertui diriguos pats kompozitorius Bruno Markaitis.

Po koncerto Wilshire-Ebell teatro meno salione bus priėmimas ir paroda, kurioj bus išstatyti Prano Gailiaus iš Paryžiaus spalvoti grafikos darbai ir Nijolės Grudzinskaitės - Kentienės skulptūros. Parodą atidarys architektas Rimas Mylokas.

G.G.

-0-

Lietuvių Religinei Šalpai Šv. Kazimiero lietuvių parapija Los Angeles šios vasaros vajuje suaukojo 7,799 dol. Tai rekordinė suma ne tik šios parapijos istorijoje, bet ir visame pasaulyje. Jau kelinti metai kaip Los Angeles lietuviai savo dosnumu šiam kilniam tikslui pralenkia visas lietuvių parapijas visame pasaulyje.

Prel. Audrys Bačkis, Vatikane einąs atsakingas pareigas, keletą dienų lankėsi Los Angeles ir buvo sustojęs lietuvių parapijos klebonijoje.

Anelė Sleinienė, sulaukusi 82 metų amžiaus, rugpjūčio 25 mirė Mt. View, Calif. Velionė buvo anksčiau mirusio Danieliaus Sleinio našlė, viena iš pirmųjų Šv. Kazimiero parapijos narių ir rėmėjų. Palaidota rugpjūčio 29 iš Šv. Kazimiero bažnyčios Kalvarijos kapinėse, šalia vyro Danieliaus.

Rasos Arbatės tapybos ir Yosio Govrin skulptūros darbų paroda vyko rugsėjo 13-16 Venice Studio patalpose, Venice, Calif.

Juozas Spirauskas, ilgametis Šv. Kazimiero šeštadieninės mokyklos mokytojas, gavęs stiproją paralyžiaus smūgį, gydomas Beverly Palms, 8000 Beverly Blvd., ligoninėje.

Lietuvių diena, rengiama LB Lietuvių Bendruomenės, vyks spalio 6-7.

Parapijos bazaras rengiamas spalio 20, šeštadienį. Šiemet jis bus kitokio stiliaus, negu anksčiau. Tą dieną bus šaunus balius su programa, šokiais ir laimės traukimais.

Lietuvių radijo valandėlės vakaras — balius Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje vyks spalio 27.

Poeto Bernardo Brazdžionio pagerbimo vakarą lapkričio 3 rengia Lietuvių Bendruomenė.

Balfo šalpos metinis balius — vakaras rengiamas lapkričio 17 Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje.

Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjimas vyks lapkričio 25 Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje. — L.Ž.K.

įdomi programa, kurioj dalyvavo atstovai ir dalyviai. Po programos vėl susirinkom į salę pokaviniam vakarojimui. Šokom, dainavom, linksminomės, kol buvo laikas miegoti.

(Bus daugiau)

Vytautas Puškorius

si kaip lietuvis, į savo diplominio rečitalio pasirinktą programą įtraukdamas du Čiurlionio kūrinius, kurie pirmą kartą skambėjo Bowling Green universiteto koncertų salėje. Sveikindami jauną diplomantą muziką pianistą Vytautą Puškorį, linkim jam sėkmės jo pasirinktoje profesijoje. Esam tikri, kad savo muzikiniu menu jis niekada nenutols nuo lietuviškos išeivijos ir mes daug kartų džiaugsimės jo talentu.

J.O.

KALBA SENATORIUS JOHN GLENN

CLEVELAND, OHIO

Populiarusis senatorius John Glenn, aktyvus kongreso debatų dalyvis dėl SALT II sutarties ratifikavimo, didelis pavertęs tautų bičiulis, ir jo žmona Anne Glenn rugsėjo 9 lankėsi Clevelande.

Clevelando kultūrinių darželių federacija, surengusi 34-ąjį "Vieno pasaulio dienos" festivalį, kurio rengimo komiteto pirmininku buvo pakviestas Alfonsas Mikulskis, senatorių Glenn pakvietė į savo programą pagrindiniu kalbėtoju. Senatorius kvietimą maloniai priėmė.

Sekmadienio vidurdienį Lietuvių Namų didžiojoje salėje senatoriui ir jo žmonai pagerbti buvo surengti iškilmingi pusryčiai, kuriuose, šalia pačių garbingų svečių, dalyvavo Clevelando tautybių atstovai, spaudos atstovai ir visuomenės veikėjai.

Po pusryčių buvo laiko ir progos pasikalbėti su senatorium ir jo žmona aktualiais klausimais.

Į mano klausimą apie SALT II ratifikavimą, atsivėlęgią ir pastebėję sovietinių karinių dalių buvimą Kuboj, senatorius atsakė, kad tai, be abejo, turėsia reikšmės ir įtakos net ir tarpe tų, kurie ratifikavimui pritarė. Pastebėjęs, kaip plečiasi sovietinės įtakos sfera pasaulyje, senatorius pareiškė: "Amerika turi įtakos visame pasaulyje, nuo Tolimųjų Rytų, Centrinės Amerikos iki Europos. Jos įtaka nebėra tokia ribota, kaip tai buvo tuoj po karo pabaigos, kada pasaulis buvo padalintas į aiškias įtakos sferas. Mūsų prekyba, ekonominiai ryšiai ne mažėja, bet plečiasi". Apie naująją sovietų pilietybės įstatymą senatorius pasisakė: "Valstybės departamentas yra oficialiai pareiškęs, kad toks įstatymas nebus respektuojamas, ir joks Amerikos pilietis negali prievarta būti laikomas kitos valstybės piliečiu". Apie tautines mažumas ir etninį judėjimą senatorius atsiliepia šiltai ir entuziastingai. Jis kultūrinį įvairialytiškumą laiko

Amerikos pažangos ir stiprybės pagrindu ir pavyzdžiu kitoms valstybėms. Ponia Anne Glenn, visada lydinti savo vyrą jo kelionėse ir oficialių funkcijų metu, yra šilta, maloni ir kukli asmenybė. Priėmė pokalbį jų leido suprasti, kad ji pilnai dalyvauja savo vyro politiniame gyvenime, kaip bendrininkė ir palydovė, seka kongreso sesijas, drauge su juo keliauja į Maskvą. "Dabar mūsų vaikai jau suaugę. Sūnus ir dukra yra sukurę šeimą, ir man nebetenka rūpintis jais taip, kaip prieš eilę metų, kada mano vyras buvo marinų korpuse ir turėjo mažą laiko būti šeimai. Nors gyvenam Washingtone, bet mūsų šaknys yra Columbus. Namuose mano vyras mėgsta retas poilsio valandas praleisti be politikos."

Ponia Glenn yra labai pamėgusi etnines grupes, kurias turi rengti progos lankyti. Clevelande jie abu lietuvių tarpe jau nebe pirmas kartas. "Yra ypatingai svarbu, kad tėvai skiepytų savo vaikams jų kilmės svarbą. Tos pačios pažintys yra ir mano vyras. Dauguma etninių grupių yra labai stiprūs amerikiečiai", kalbėjo ponė Glenn. Po pusryčių iškilavom kultūrinių darželių link. Kultūriniai darželiai nesaugiamame miesto rajone yra išgyvenę savotišką krizę, patyrę daug vandalizmo, ir iš viso buvo kurį laiką gerokai apeisti. Bet dabar, aiškiai buvo matoma darbšti festivalio rengėjų ranka: darželiai buvo švarūs, medžiai apkarpyti, o apatinę platformą priekiu, į Gedimino stulpus ir Basanavičiaus biustą, buvo išrikuotos kėdės. Tautiniai drabužiais pasipuošę lietuviškas jaunimas maišėsi su ariais, indėnais ir kitais. Dangus buvo giedras, o rudens saulė darėsi kaitri, kaip vidurvasarį.

Garbės svečiam susėdus į paruoštą tribūną, buvo įneštos vė-

liavos, ir Čiurlionio ansamblis, diriguojamas Mikulskio, sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Rumunas kun. Danila Pascu ir kun. Gediminas Kijauskas paskaitė jautrias invokacijas. Festivalio svečius pasveikino rengimo komiteto pirmininkas Alfonsas Mikulskis. Tolimesnę festivalio eigą tvarkyti jis perdavė darželių federacijos pirmininkui Sigmund Brinsky.

Buvo maloni staigmena, kad į festivalį iš Columbus asmeniškai atvyko gubernatoriaus pavaduotojas George Voinovich. Jį svečiai sutiko audringais plojimai. Voinovich yra lietuviams gerai pažįstamas ir populiarius tiek savo neslepjamom simpatijom mūsų reikalams, tiek savo šilta ir malonia asmenybe. Jis asmeniškai perskaitė formalų sveikinimą.

Visų dideliame nustebeimui į festivalį asmeniškai atvyko ir Clevelando kontroversinis burmistras Dennis Kucinich su žmona. Nežiūrint jo dailiai suredaguotos proklamacijos, patrauklios kalbos su retoriškais stebėjimais, laukiant publikos atgarsio, jis buvo priimtas šaltai, ir jo išvykimas liko nepastebėtas.

Ceremonijų meistrui buvo pakviestas Tėvynės Garsų radijo vedėjas Juozas Stempužis. Savo šamojingomis pastabomis ir gražiu pranešinėjimu jis festivaliui suteikė malonią atmosferą, elegantiškai išsiskindamas iš tokių keblių padėčių kaip netikslaus pavardės ištarimo ar praleidimo.

Išpuodingas momentas buvo, kai 90 metų vokiečių kilmės Agnes Bachman, prieš daugelį metų savo asmeniška ištekliais daug prisidėjęs prie kultūrinių darželių statybos, atidengė naują darželiui skirtą Strausso biustą.

Saulė buvo karšta, ir kai kurie svečiai ėmė ieškoti pavėšio po didžiuliais klevais. Visi nekantriai laukė senatoriaus kalbos. Deja, pirmininkas Brinsky, pristatęs senatorių, nutęsė savo kalbą per ilgai ir, kalbėdamas apie to garsaus pirmojo astronauto gyvenimą, darė klaidas... Pagaliau prabilo senatorius Glenn.

"Yra pasidarę madinga kritikuoti Ameriką", su šypsena pradėjo kalbėtojas. "Šis įvairios kilmės amerikiečių susirinkimas simbolizuoja tai, kas yra tapę švyturiu kitoms tautom. (...) Kaip įvairiaspalviai siūlai audžia aušinai, taip įvairiakultūriškumas sudaro Amerikos gyvenimo audinio piešinį." (...) "Amerika yra jėgos ir idealizmo junginys", sakė jis. "Ir to junginio mes dažnai neįvertinam, nors žinome, kad laisvės idėjos plinta už Amerikos ribų. Čia pasididžiavimas savo kilme ir šaknimis turi progos klestėti ir augti."

Antroji senatoriaus kalbos dalis lietė kontroversinę SALT II sutartį. Clevelando Plain Dealer rytojaus dienos laidoj senatorius Glenn buvo apibūdintas taip: "Jis yra laikomas kritiškai svarbiu kongreso patarėju ir sutarties balsuotoju... Pasisakė neįsipareigojęs balsuoti už sutarties ratifikavimą, nebent būtų užtikrintas, kad toji sutartys numatomos priimtinos sąlygos sutarties vykdymui tikrinti."

"Aš pritariu sutarties dvasiai, kad būtų išvengta trečio pasaulinio karo", kalbėjo senatorius. "Tačiau matom daug rūpestį keliančių ženklų. 3000 aktyvių sovietų karių Kuboj; tai reiškia organizuotą karinę pajėgą. Tai dar vienas žingsnis, rodantis sovietinės ekspansijos planus. Afganistanas, Jemenas, Sirija, Sovietų karo laivynas Indijos vandenyne, kurio žiotyse yra Persijos įlankos vienas iš pagrindinių energijos žaliavos gabenimo kelių, kareiviai Kuboj — ką tai reiškia? Jei tie kariai ten yra mūsų tropikuose treniruotis, tai prieš ką ir kur? Ar jie tiksliai sovietiniai surogatai, ruošiami jų nešvariame darbam kuriame nors pasaulio krašte?"

Senatorius pabrėžė, kad dabar-

tinis "status quo" yra nepriimtinas, ir mes turim nustoti buvę "popieriniais tigrais", kad neužsitarnautume pasaulio pajuokos. Reikia stovėti tvirtai ir veikti, ne vien kalbėti.

Trumpai senatorius papasakojo savo įspūdžius iš Maskvos, kurioj viename posėdy, dalyvaudant net keturiem politbiuro nariams, jis turėjęs progos pasakyti atvirą žodį, kurio šio krašto politikai taip bijo. Sovietų atstovam arogantiškai paklausus, kam Amerika spauda įžiūrinti Sovietų Sąjungos ekspansijos politiką, senatorius Glenn pasisūlė paaiškinti. "Jūs okupavot daug tautų: Vengriją, Pabaltijį ir t.t. Tose teritorijose yra jūsų kariuomenė". — "Tai tik mūsų apsaugai", atsakė vienas jų pareigūnas, "kad Rusiją apsaugotume nuo būsimo Napoleono ir Hitlerių".

Senatorius priminė, kad NATO jėgos Europoj turi vos 7000 tankų, o Sovietai išilgai Rytinės Europos pakraščių esą sukaupę net 20,000 tankų! Kodėl? Atrodo senatoriui, kad jie kenčia nuo paranojos, įsivaizduodami, kad mes esam pasiruošę juos pulti net... per Vietnamą, nors reikėtų peržengti ištisai visą Kiniją, kad galima būtų pasiekti Sovietų Sąjungą... Sovietai ginklavinimui išleidžia 60% daugiau negu JAV.

Idomi senatoriaus kalba buvo baigta prisiderinant prie pagrindinės festivalio minties: "Vieno pasaulio svajonė yra toli, bet turėkime vilties. Žmogaus sukurtos problemos gali būti žmogaus ir išspręstos. Nereikia asimiliuotis, tik dirbti drauge. Mes pripažįstame įvairialytiškumą ir tuo duodam pavyzdį pasauliui".

Jo rami, bet turininga kalba susilaukė orios ovacijos.

Toliau vyko pramoginė programa. Airių jaunimas pašoko "Irish Jig". Įvairiaspalviškai pasipuošusios indėnės monotoniškai atliko keletą šokių. Negrų atstovai, gražiai pakalbėję, padainavo ir pagrojo fleita. Programą užbaigė Čiurlionio ansamblis dainomis ir keliais tautiniais šokiais.

Festivalio dalyviai skirstėsi patenkinti. Jų tarpe būta ir televizijos reporterių su kameromis. Vakare žinių metu buvo perduota dalis festivalio per 5-ąjį televizijos kanalą.

Aurelija Balašaitienė

APIE VAIKŲ LAIKRAŠTĖLĮ EGLUTĘ

Daug kas iš mūsų siejosi ir rūpinasi mūsų jaunimo ir vaikų lietuvišku išauklėjimu. Ne tik patys tėvai, bet ir tie lietuviai, kurie vaikų neturi arba kurių vaikai jau suaugę. Lietuviškas išauklėjimas klausimas mum visiem lygiai svarbus. Ne vienas siūlo įvairias priemones, kad mūsų jaunimas nenutautėtų. Bet, deja, ne visi supranta lietuviškos spaudos reikšmę šeimose.

Kartą užėjau į Montessori lietuvišką vaikų darželį Marquette Parke. Ir kaip buvo miela girdėti 4-5 metų vaikų išauklėjimą, lyg mažus paukštėlius, grynai lietuvių kalba! Bet kaip gaila, kad tik nedidelis būrelis telanok tų lietuvišką vaikų darželių — pirmąją lituanistinę mokyklą! Daugelis to amžiaus lietuviukų dėl įvairių sąlygų tos laimės neturi. Vieni dėl per didelio atstumo, kiti dėl gana aukšto mokesčio, treči gal dėl tėvėlių abejingumo. Tad čia vaikui ir pagalba ateina vienintelis lietuviškas vaikų laikraštėlis Eglutė.

Sunku būtų viską išskaičiuoti, kiek daug naudos vaikų auklėjimui gali turėti Eglutė, jei tik tėveliai parodytų kiek daugiau pastangų savo vaikui, kamai pasinaudoti. Iš tikrųjų, negalima pamesti vaikui tą laikraštėlį ir pasakyti, skaityk! Reikia ir pačiam tėveliui ar mamutei, apsišarvavus visa savo kantrybe ir meile, paimti ant kelių savo vaiką ir tada įduoti jį rankutes Eglutę. Dar neišmokusi skaityti vaikui tėveliai turi perskaityti straipsnelį ar eilėraštuką ir paaiškinti taip, kad vaikui būtų suprantama ir įdomu. O tokios

Sėdi iš k. Mrs. Anne Glenn, muzikas Alfonsas Mikulskis, stovi sen. John Glenn, demokratų klubų pirmininkas Jonas Nasvytis, Ona Mikulskienė. Nuotr. V. Bacevičius

Iš k. sen. John Glenn, teisėjas Joe O'Bell, tautybių atstovai. Prieky Aurelija Balašaitienė. Nuotr. V. Bacevičius

Iš k. A. Balašaitienė, dr. V. Stankus, sen. John Glenn ir R. Nasvytienė. Nuotr. V. Bacevičius

medžiagos Eglutėje daug: ten rasime ir apie gamtą, ir apie tėvynę Lietuvą, ir apie Dievą. Ten yra ir pasakų, kurias taip mėgsta mūsų mažieji.

Eglutėje bendradarbiauja rašytojai ir patys tėveliai bei mamytės. Redaguoja seselės iš Putnamo. Iliustruoja nemažas skaičius mūsų dailininkų ir dailininkių.

Eglutė mūsų lietuviškai šeimai yra nepamainomas laikraštėlis. Tai jauno lietuviuko lietuviškos evangelija. Tenebūnie be jos nė vienos lietuviškos šeimos! Jeigu norim vaikui kelti nors dovanoti jų gimtadienio progą, tai nepamirškime, kad Eglutė yra daug vertingesnė, negu kokie blizgučiai ar menki žaisleliai, kurie greitai nusibosta ir metami į šalį.

Eglutė yra pastovi vertinga ir patriotinė dovana. Todėl tetos, seneliai, dėdės ir kūmos vietoj kareiviukų ar lėlyčių tegul užsako vaikui, kaip dovaną, Eglutę, kuri tikrai padės jų gimniniui išaugti ne tik gerai lietuviškai, bet ir gerai žmonėmis, vertingais visuomenės nariais.

Tegul tampa papročiu lietuviškose šeimose įvairiomis progomis dovanoti lietuvišką knygą, laikraštį. O vaikui iki 12 metų amžiaus būtų geriausia dovana — vienintelis lietuviškas vaikų laikraštėlis Eglutė. Jo ir kaina nebrangi — tik 7 doleriai metams. Kas mėnesį ji lankys lietuvišką šeimą ir neš į namus šviesą ir džiaugsmą mūsų jaunieliui. O laiko Eglutę paskaityti tikrai pakaks, jei vaikas nutrauks stebėjimą kokio menkaverčio filmo ar siautimą su vaikais gatvė, žinoma, jei tėvelis

DĖMESIO ATEITININKAMS!

Patirta, kad kai kurie Ateitininkų Federacijos nariai nėra gavę balsavimo laiškų, renkant federacijos vadą ir kontrolės komisią. Tai įvyko ne dėl rinkiminės komisijos kaltės, o, galimas daiktas, dėl neužsiregistravimo rinkiminių sąrašuose arba dėl gyvenvietės pakeitimo. Prašome šiuos ateitininkų organizacijos narius iki spalio 4 pranešti savo adresus rinkiminei komisijai:

Jonas Palukonis
15401 Florence Circle
Huntington Beach, Calif.
92647

Balsavimas pratęsiamas iki spalio 20.

IS VISUR

— Šv. Tėvo Jono Pauliaus II vizito Washington proga Apaštališkasis delegatas Washington pakvietė visų ambasadų ir diplomatinė misijų šefus su žmonėmis į oficialų pasimatymą su popiežium spalio 6 apaštalinės delegatūros patalpose. Tokį kvietimą gavo ir Lietuvos atstovas dr. S.A. Bačkis su žmona.

— Lietuvių Kunigų Vienybės valdybą Brazilijoj sudaro pirm. kun. Pr. Gavėnas, SDB, sekr. kun. V. Pupinis, SJ, ižd. prel. Pijus Ragažinskas. Brazilijos Lietuvių Kunigų Vienybės valdyba yra taip pat ir Pietų Amerikos Lietuvių Kunigų Vienybės valdyba.

— Henrikas Šalkauskas, dailininkas — grafikas, rugsėjo 2 mirė Australijoje. Velionis buvo gimęs 1925 gegužės 6 Kaune.

— JAV Lietuvių Bendruomenės devintosios tarybos pirmoji sesija įvyks rugsėjo 29-30 Park Plaza viešbuty, Clevelande.

— Kun. Mečislovas Valiukevičius rugpjūčio 19 Sao Paule, Vila Zelinos bažnyčioj, aukėjo padėkos mišias jo kunigystės 25 metų sukakties progą. Su juo koncelebravo prel. P. Ragažinskas, kun. Pr. Gavėnas ir kun. P. Urbaitis. Sukaktuvininkas yra gimęs Brazilijoj, dirba pastoracijos darbą Niteroi vyskupijoj, prie Rio de Janeiro, Šv. Sebastijono parapijoj. Kiek sąlygos leidžia, jis aptarnauja ir Rio de Janeiro lietuvių.

— Elenos Marčiulionienės keramikos darbų paroda įvyks rugsėjo 28 — spalio 7 Chicagoj, Jaunimo Centro Čiurlionio galerijoj.

— Dr. Gediminas ir Vanda Balukai ir dr. Antanas ir Elena Razmai Lietuvių Fondo vajuos proga padidino savo įnašus po vieną tikstantinę. Vajuos pokylis įvyks spalio 6 Marriott viešbuty, Chicagoj. Įnašus siųsti į LF raštine: 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill.

— Nerija, Clevelando studentų muzikinis ansamblis, švenčia penkerių metų gyvavimo sukaktį. Rugsėjo 22 Lietuvių Namuose rengiama speciali vakaro programa, kurios metu bus atkurta ir Kauno Konrado kavinė.

— Putnamo seselių tradicinė madų paroda Chicagoj bus rugsėjo 30 Jaunimo Centre. Parodos pasisekimu rūpinasi Salomėja Endrijonienė.

— Brazilijos lietuvių laikraštis Mūsų Lietuva ir tenykštė Šv. Kazimiero parapija išleido kun. Pr. Gavėno portugalų kalba paruoštą 40 puslapių knygutę "Kas yra šv. Kazimieras?" Iš jos katalikai brazilai sužinos, kad šis šventasis yra lietuvis ir Lietuvos globėjas. Ten primenama, kad 1958 Vatikane buvo išleistas pašto ženklas su tokiu įrašu: "Šv. Kazimieras, pagrindinis Lietuvos globėjas".

— Union Tours, kelionių agentūra su centru New Yorke, ieško "part-time" agentų JAV ir Kanadoj, kurie apsiimtų reklamuoti ir organizuoti 1980 metų keliones į Lietuvą. Kreiptis: Union Tours, 6 East 36th St., New York, N.Y. 10016. Telef. 212 679-7878.

— Nauji Darbininko skaitytojai: R. Giedra, Los Angeles, Calif., A. Smailys, Toronto, Ont., I. Baužaitė, Brentwood, Calif., L. Sledaus, St. Petersburg, Fla. Užsakę kitiem: J. Rukaitė, Great Neck, N.Y. — A. Rukas, St. Petersburg Beach, Fla. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 10 dol. Atnaujinant Darbininko prenumerata visiem 13 dol. metam.

Paskutinis pageidavimas

Sunkiai serganti žmona silpnu balsu taria vyrui:

— Norėčiau, kad, laidojant mane, važiuotum tam pačiam automobiliu, kaip ir mano mama.

— Bet, mieloji, ar tu nesupranti, jog...

— Bet pažadėk...

Vyras kiek susijaudinęs:

— Na, gerai, pažadu, nes nenoriu tau priešintis. Bet nesuprantu, kodėl tu užsispyrei sugadinti mano nuotaiką visai dienai!..

Nepasitiki

— Aš priverčiau gailestingąją seserį, kad būtų su manim kabinete, kai gydytojas mane egzaminuoja.

— Kodėl taip? Tu nepasitiki gydytoju?

— Ne, ne čia reikalas. Aš nepasitikiu savo vyru, jam esant su gailestingąja seserim laukiama-jam kambary.

Negali garantuoti

— Ponas daktare, ar po aklosios žarnos operacijos nebus matomos žymės?

— Dabartinėmis madomis nieko negalima garantuoti.

Tikslumas

— Kas buvo tas vaikinys, su kuriuo tu piknike bučiavai?

— Kurioj vietoj tai įvyko?

Geresnis specialistas

Kaimynas ateina su skundu: — Jūsų sūnelis metė į mane akmeniui.

— O iš kur žinot, kad tai buvo mano sūnus? Ar jūm pataijė?

— Ne.

— Tokiu atveju tai nebuvo mano sūnus. Jis būtų pataikęs.

Geras pacientas

— Kodėl tu geri degtinę tiesiai iš butelio?

— Todėl, kad daktaras man uždraudė į drankas paimti stiklėlių.

Pasitenkina likimu

Pašto įstaigoj tarnautojas uždeda antspaudą ant laišku vienuodu mechanišku pasijudiniu.

Kažkas, žiūrėdamas į jį, užjaučiamai taria:

— Toks užsiėmimas gali būti labai monotoniškas!

— Monotoniškas? Visai ne! Neušmiršk, jog kas dieną pakeičiam data.

Taupumas

Skotas iš Edinburgo grįžo į savo tėviškę, kurioj jis nebuvo dešimt metų.

Stotį jį pasitiko septyni broliai, visi ilgomis barzdomis.

— Ką tai reiškia? Kodėl užsiauginot tokias ilgas barzdas?

— Kaip tai? Ar jau užmiršai, jog išvykdamas žadėjai mum parvežti skustuvą?

Skirtumas

Fizikos mokytojas klausinėja vaikus, kiek jie išmoko apie elektrą:

— Jurgaiti, ar tu galėtum mum pasakyti, koks yra skirtumas tarp paprastos elektros ir žaibo?

— Už žaibą nereikia mokėti, — atsako Jurgaitis.

Skaudus likimas

Vyras: Brangioji, tu privalai mane daugiau gerbti. Ar nežinai, jog dabar, pagal statistikos duomenis, dviem moterim tenka vienas ir pusė vyro?

Žmona: Iš tikrųjų? Tai aš tikrai esu nusiklausta, nes man teko toji pusė vyro.

Svečiuose

— Tas vyras jau užtektinai yra įsikausęs ir turėtų eiti namo.

— Jis paprastai tik tada išeina namo, kai jau visiškai negali vaikščioti.

“EISENHOWERIO” DOLERIS PAKEISTAS “MOTERIŠKUOJU”

JONAS K. KARYS

Stambiausioji JAV sumuštinė moneta, vieno dolerio denominacijos, populiariai vadinama Eisenhowerio arba tik Ike doleriu, amerikiečiam galutinai nusibodo. Beveik nuo jos pasirodymo apyvartoj (1971) prasi-dėjo žmonių murmėjimas, vis didėjantis: esą, toji moneta, nors pakankamai daili, labai nepraktiška, gerokai per didelė (dia. 38.1 mm), per sunki (22.68 g); nei piniginė, nei kišenėj patogiai nepritampanti; dėl viso to gal ir apyvarton nenorom einanti, ten stumte stumiami pasirodanti, bet skubėdama grįžtanti į bankų dėžes atgal... Žinoma, jei ji būtų buvusi sidabrinė, kokia apie 18 dekadų (nuo 1794) Amerikoje ir užsieniuose laimingai švaistėsi, tikrai niekam nebūtų šitaip užkliuvusi. Deja, skaudžiai pribrendęs tauriųjų metalų tausojimo būtinumas priverė Amerikos valdžią visas keturias šio krašto apyvartines sidabro monetas (10, 25, 50 centų

Padidinta naujasio dolerio nuotrauka. Nuotr. JAV kalyklų biuro

ir dolerinę) pakeisti pigesniųjų metalų — vario-nikelio — sumuštinėmis.

Smulkesnės sumuštinės (clad coins) gerai tarnauja visuomenėi ir be tauraus metalo pasipirties. Tik gremėzdiškas “Ike” doleris rimtai užkliuvo, pasidarė niekam nenaudingas, ir štai, vos 8 metus šiaip taip išsilaikęs, pakeistas, matyti, tinkamesniu. 1978 spalio 10 prezidentas J. Carteris pasirašė kongreso rugšėjo 26 priimtą įstatymą išleisti naują apie trečdaliu už keičiamą dolerį mažesnę ir net kone dviem trečdaliais lengvesnę 1 dol. denominacijos monetą, o dabartinio “Eisenhowerio dolerio” kaldinimą 1978 gruodžio 31 nutraukti.

Čia paminėtas įstatymas įsiteisėjo “The Susan B. Anthony Dollar Coin Act of 1978” (Public Law 95-447) vardu. Jame, tarp kita ko, įvesta didelė naujovė: vardinė naujos monetos pusė, vietoj jau priprastų garsiųjų vyrų paveikslų, yra įžy-

mios JAV sufražistės Susan B. Anthony (1820-1906) veidas! Nors seniau amerikiečių monetose pilna buvo dailių moteriškų galvučių (dažnai — net ir su stuomenimis), bet tos moterys būdavo nerealių, fantastiškos, tiktai ką nors simbolizavusios; dabar šiame krašte pirmą kartą turime monetą atvaizdą realios istoriškos moters. Ir šis doleris gali būti vadinamas “moterišku doleriu”, kaip lengvai pravardžiuojam varinį centą “Lincolno centą”, 5 centų monetą “nikeliu”, auksinę 10 dol. monetą “ereliu” ir pan.

Antroj šios monetos pusėj yra Eisenhowerio dolery buvęs “Erelis”, kartu simbolizuojas ir skraidancią JAV mašiną, vardu “The Eagle”, nutūpusią mėnulį su astronautais 1969 liepos 20.

Legendas bei įrašus matom nuotraukoj. Tereikėtų paaiškinti čia keletą monetos veiduose pastebimų ne kiekvienam suprantamų dalykų. 1. Erelio pusėj virš paukščio dešiniojo sparno ir galvos įžiūrimas apskritimas su neaiškiais kontūrais yra mūsų planeta Žemė, astronautų matyta ir stebėta iš mėnulio. 2. Abiejose monetos pusėse aplink laukus išdėstytų po 13 penkiakampių žvaigždučių vaizduoja tiek pat šio žemyno kolonijų, anksčiausiai įsijungusių į Jungtines Amerikos Valstybes. 3. Kad šis “mažasis doleris” nebūtų klaidingai suplaktas apyvartoj su nedaug mažesne už jį 25 centų moneta arba niekies stambesniu pusdoleriu, abi šio dolerio pusės (aplink, prie graiželių) ap-

vestos taisyklingais vienuolikašoniais apvadais, — tie iškili apvadais padės nedidukę dolerinę atskirti nuo kitų monetų ne tik žvilgiu, bet dar ir palietus pirštais...

Ir naujas doleris kaldinamas taip pat sumuštinis (clad coin) iš vario ir nikelio metalų. Abi jo pusės padengtos 75% vario ir 25% nikelio junginio sluoksniais, o šerdis — grynai varinė. Lygiai, kaip ir visos kitos reguliarios serijos buvusios sidabrinės. Jis visas sveria tik 8.1 g, jo diametras — apie 26.5 mm. Kaip ši naujoji dolerinė telpa savo apimtimi mažesnių už ją denominacijų monetų eilėj, matom čia duodamoj iliustracijoj — schemoj.

cijos stovyklą nebevyksta. Bet į “naują” stovyklą vyktų.

Mišri Neringos stovykla nebūtinai turi būti suprantama kaip pakaitalas jaunimo organizacijų vedamom stovyklom. Anaipol, ne, vienai šeimai ji sudarys progą jaunuolius nusiųsti ir dar vienom stovyklon, šitaip vaikam pratęsiant lietuviškos aplinkos įtaką.

Mūsų veiklusis jaunimas, kuris stovyklauja savo organizacijos stovyklose, bręsta nesusipažinęs su savo amžiaus kitos organizacijos veikliaisiais lietuviukais (yra priklausančių ir prie abiejų organizacijų, bet tai išimtis). Seserų vedama mišri jaunųjų stovykla sudarytų puikią progą mūsų jaunimui plačiau su savo bendraamžiais susipažinti.

Seserys kol kas nesirytža tokiai stovyklai. Jos neabejoja savo kompetentingumu jai sėkmingai vadovauti. Jas stabdo mintis, kad tokia stovykla atitrauktų šiek tiek jaunųjų nuo ateitininkų ir skautų jaunimo stovyklų.

Gal vieną kitą atitrauktų, gal daug daugiau niekur nestovyklaujančių pritrauktų. Daug stovyklautojų ir tėvų prašo, kad seserys sutiktų tokią stovyklą vesti dvi vasaras, kaip bandymą.

Tegu bandymas parodo, kas mūsų lietuviškajai visuomenei labiausiai į naudą.

Visais Neringos reikalais kreiptis: Camp Neringa, R.F.D. No. 4, Box 134 C, W. Brattleboro, Vermont 05301.

Los Angeles rugpiūčio 25 susituokę D. Razutytė ir A. Varanas. Nuotr. L. Kanto

Susan B. Anthony 1 dolerio monetos modelius sukūrė Amerikos monetų kalyklų vyriausias graveris ir skulptorius Frank Gasparro. Jo inicialai “FG” įžiūrimi vardinę monetos pusėj žemiau Anthony profilio, o antroj pusėj — po erelio uodegos plunksnomis.

Čia aprašytas JAV naujasis doleris pradėtas kaldinti Philadelphiajos monetų kalykloj 1978 gruodžio 5.

Philadelphijoje nukaldintos dolerinės monetos yra pažymėtos raide P, Denvery — D, San Francisco — S. Anksčiau Philadelphiajos kalykla savo kaldinamųjų monetų šitaip nežymėjo, išskyrus vienintelį 5 centų “nikelį”, normaliai kaldinamą (nuo 1866) iš 25% nikelio ir 75% vario, karo metu (1942-1945) gamintą iš 35% sidabro, 56% vario ir 9% mangano. Nuo 1946 toji moneta vėl mušdinama iš vario-nikelio ir be ženklų P.

Vienos Eisenhowerio monetos pagaminimas atsiėjo apie 8 centus, naujoji dolerinė atsieis apie 3 centus.

Jaunas švedų meisteris Lars Carsson pasižymėjo Gawsdalo tarptautiniame turnyre, Norvegijoje, kuriame rungėsi 5 didmeisteriai, daug tarptautinių ir šalinių meisterių. Iš viso 49 dalyviai. Laimėjo sovietų dm Romanišinas, surinkęs 7 tš. iš 9; jaunas švedas L. Carsson bagė antru, atsilikęs vos pustakiu nuo nugalėtojo ir išpildęs tarptautinio meisterio normą. Stebėtina jauniojo švedo pasekmė: jis pralenkė 4 didmeisterius ir eilę tarptautinių meisterių.

Lietuvos šachmatų federacijos 50-mečio jubiliejinį turnyrą Klaipėdoj laimėjo kaunietis A. Butnorius pelnęs 10 taškų iš 14; tarpt. meisteris A. Zacharovas iš Rostovo prie Dono ir S. Čelčelianas (Tbilisi) po 9.5; Bilunovas (Maskva) ir jaunas klaipėdietis L. Ševeliovas po 9 tš.; Leningrado tarpt. meisteris V. Osnosas — 8.5; tm O. Moisejevas (Maskva) ir Ostrovskis (Rostovas prie Dono) po 7.5 tš.; G. Ageičenka (Maskva) — 7; tm V. Mikėnas (Vilnius) — 6.5; G. Piešina (V) — 5.5; D. Jocys (Kl.) — 4.5; B. Rumiancevas ir R. Barstaitis (abu Kl.) po 4; M. Drozdovas (Kl.) — 3; I. Vistanekis (V) — 2.5 iš 6 (jis dėl ligos pasitraukė iš turnyro). Varžybos vyko Klaipėdos kultūros rūmų salėj. Laisvalaikiu dalyviai gerėjęsi “Lietuvos auksu” Jūrų muziejuje, vaikščiojo po Nidos kopas ir kt. Šiame turnyre rungtyniavo penki įvairių laikų Lietuvos čempionai — I. Vistanekis, V. Mikėnas, G. Piešina, A. Butnorius ir L. Ševeliovas. Šiame turnyre puikiai žaidė A. Butnorius, kuris nuo aštuntojo rato tapo vienvaldžiu lyderiu. Jis vienintelis nepatyrė pralaimėjimo; žaidė kovingai ir kūrėbiškai. Su pajėgiais svečiais gerai sužaidė tik A. Butnorius, surinkęs 4 taškus iš 7.

Apie Pabaltiečių šachmatų turnyrą skelbėme prieš porą mėnesių, po pasikalbėjimo su NY LAK šachmatų vadovu Stakniu, kad NY LAK, ryšium su klubo 70 metų jubiliejumi, lapkričio 10-11 rengia Pabaltiečių šachmatų turnyrą. Beliko nepilni du mėnesiai, o kas padaryta, kad būtų įsijudintos ir sutrauktos mūsų žymiausios šachmatų pajėgos į tą turnyrą, žinių neturime. Jei lietuvių rengia tokį turnyrą, tai būtina, kad lietuvių vardas būtų tinkamai reprezentuotas, tai rengėjų pareiga. Turėtų būti atkreiptas dėmesys taipogi į buv. Montrealio ir Quebeco meisterio Igno Žalio pabrėžimą, kad dabar didesniuose turnyruose nėra žaidžiama daugiau, kaip du ratai per dieną, tas turėtų būti ir lietuvių rengiamose turnyruose. Jei NY LAK norės trijų ratų vieną dieną — jis nedalyvaus.

NERINGA IR NAUJAS ŽINGSNIS

ELONA VAIŠNIENĖ

Mergaičių Neringos stovykla, kuri šiemet švenčia dešimt metų Vermonto kalnuose, yra pagarsėjusi. Tačiau lygiai dešimt metų švenčia ir kita Neringos stovykla, apie kurią mūsų visuomenės visai mažai žino. Tai stovykla lietuvių kilmės vaikam, nekalbantiem lietuviškai.

Nekalbantiem lietuviškai

Nekaltai Pradėtosios Marijos seserys, putnamietės, turi daug

Viščiukai

Pradinės mokyklos mokytoja gamtos mokslo pamokoj pasakojo mokiniams apie viščiukus. Rode ir skaidres. Baigdamą pamoką, ji iš lėto kalbėjo:

— Matote, vaikai, čia nuostabias dalykas yra tas, kad mažučiai viščiukai išsiritę iš kiaušinių.

Tada mažoji Onutė nedrąsiai tarė:

— Bet, panele mokytoja, aš nesuprantu, kaip jie ten patenka...

Baumės

Elzytei senelė pasakojo, kad, kai ji buvo maža, dar nebuvo televizijos. Ketverių metų Elzytė, kiek patylėjusi, paklausė:

— Senele, tai ką jie išjungdavo, kai tu būdavai negera?

Atimtis

Klasėj mokytojas aiškina atimties veiksmą ir klausia:

— Turi dešimt pirštų. O kai atimsi tris, tai ką gausi?

— Nebus muzikos pamokų, — atsako vienas berniukas.

Ispėjimas iš anksto

Būsimas uošvis: Ar tu galėtum išlaikyti šeimą?

Būsimas žentas: Ne. Aš rengiuosi išlaikyti tik jūsų dukrą. Likusieji gi jūsų šeimos nariai gali patys save aprūpinti.

Pavaizdavimas

Fotografą jaunavedžiam sako:

— Gal malonėsit nusišypsoti ir pavaizduoti, kad ši diena jums yra laimingiausioji...

rėmėjų, geradarių iš ankstesnės įšeivijos tarpo. Šie nuoširdūs ankstesnės įšeivijos lietuviai dažnai pasiskųsdavo seselėm, kad širdį skauda matant, kaip anūkėliai, lietuviškai nemokėdami, taip ir auga šalia lietuviškų užduočių, nes jie neturi kaip tapti lietuviškos visuomenės nariais.

Ir taip tais pačiais metais, kai iš Putnamo į Vermontą buvo perkelta lietuviškai vedama mergaičių stovykla, seserų ryžosi įsteigti stovyklą lietuvių kilmės vaikam ir vesti ją angliškai.

Pirmais metais užsiregistravo dvylika stovyklautojų.

Kitais metais jų jau atvažiavo 24, trečiais — 48, paskui — 68. Po to jau skaičiai sparčiai augo ir pasiekė 100. Stovykla metai po metų pilna.

Dabar šia stovykla naudojasi jau ir naujųjų ateivių lietuviškai nekalbą anūkai.

Stovykloj dirba tie patys vadovai, kaip ir lietuviškai vedamoje stovyklose. Net ir jos turinys yra pagrindinai tas pats, kaip ir lietuviškųjų stovyklų.

Stovykla berniukam

Tėvų labai prašomos ir skatinamos, seserys įsteigė stovyklą ir berniukam. Buvo paskelbta, kad ji tęsis savaite.

Iš karto užsirašė 60 berniukų. Stovykla prašvilpė kuo sklandžiausiai. Kitais metais seserys ją pratęsė į dvi savaites. Ateinančiais metais ši stovykla irgi švęs dešimtmetį.

Naujas žingsnis?

Jau kelinti metai tėvai ir vyresni stovyklautojai bei stovyklautojos prašo seselės žengti naują žingsnį: įkurti mišrią Neringos stovyklą 15-17 metų amžiaus lietuviškai kalbantiem jaunuiam.

Neringoj stovyklauja 7-16 m. mergaitės ir 7-14 metų berniukai. Jaunuoliai mėgsta Neringos stovyklą; jie norėtų ir toliau jo stovyklauti. Tėvai, kuriems taip pat patinka seserų vedamų stovyklų turinys ir tvarka, mielai leistų savo paauglius stovyklauti Neringoj ir toliau.

Vakaras su aktorium Juozu Palubinsku

Kultūros Židinio durys vėl atidarytos naujam sezonui. Jį pradėjo D.L.K. Birutės draugijos New Yorko skyrius, rugsėjo 15 mažojoje salėje surengdamas vakarą su dramos aktoriumi Juozu Palubinsku iš Baltimorės. Vakaro pradžia 7 v., pradėta su labai mažu pavėlavimu.

Skyriaus pirmininkė **Malvina Klivečienė** pasveikino susirinkusius ir pakvietė aktorių **Vitalį Žukauską** pakalbėti apie svečią. Jis apžvelgė aktoriaus Juozo Palubinsko nueitą kelią. Prasidėjo jis Kauno teatre, paskui persikėlė į Klaipėdą, vėl į Kauną ir tada į Vilnių. Aktyvi veikla tęsėsi iškeliaujus į tremtį. Suminėta kur jis dalyvavo ir ką jis vaidino, kas jam kaip aktoriui charakteringa.

Aktorius Juozas Palubinskas New Yorke lankosi ne pirmą

kartą. Prieš porą — trejetą metų buvo pakviestas LMK Federacijos New Yorko klubo į Atvelykio popietę. Šiam vakarui jis atsižvelgė visai naują programą.

Aktorius turi malonaus tembro liūdną, dramatinį balsą. Kažkoks ilgesys, šauksmas paslėptas balse. Jis staigiai kyla, skuba, paskui leidžiasi į tragiką, į liūdesį. Pasirinko jis ir tokią programą, kur jo balsas galėtų išsitiesti pilname pajėgume.

Rečitalio repertuaras

Aktorius pradėjo Jono Biliūno Liūdna pasaka, apie nelaimingą Juozapotą, — o mano jauniosios dieneles... Toliau buvo Audronės Balčiūnienės — Prie balto mūro parimęs beržas, Jono Aisčio — Šilainė, Stasio San-

(nukelta į 8 psl.)

Tėv. dr. Bernardinas Grauslys Kennebunkporte, Maine, pranciškonų vienuolyne moko kandidatus giedoti. Nuotr. Tėv. J. Bacevičiaus

NAUJAUSI LEIDINIAI

V. Bražėnas, Šamokslas prieš žmoniją. Kaina 3 dol.
A. Bagdonas (red.), Lietuvos policija. Kietais viršeliais kaina 6 dol.

Dr. A. Gerutis, Petras Klimas. Kaina 10 dol..

P. Jurgėla ir P. Jurkus, Gen. P. Plechavičius. Monografija su kietais viršeliais. Kaina 10 dol.

Aleksandras Pakalniškis, Studento dienoraštis. 284 pusl. Lengvo stiliaus skaitymai. Kaina 5 dol.

Mirga Girmiuvienė, Senojo bokšto paslaptis. 150 pusl. Skaitymai vaikams. Iliustruota. Kaina 4 dol.

Jonas Balys, Lietuvių kalendorinės šventės. Lietuvių tautosakos lobynas VII. Tautosakinė medžiaga ir aiškinimai. 160 pusl. ir 10 pusl. iliustracijų. Kaina 6 dol.

A. Rūgytės Zanavykija, I tomas. Kietais viršeliais 15 dol., minkštais 12.50 dol.

P. Klimas, Iš mano prisiminimų. 12 dol.

V. Pietario Algimantas. Istorinė apysaka. Pirmoji ir antroji dalis vienoje knygoje. 9 dol.

Adolfas Venclouskas, Kovoje su milžinu, apysaka. 5 dol.

P. Gudelis, Joniškėlio apskrities partizanai. II dalis 7.50 dol.

J. Kralikauskas, Įkaitę Vilniaus akmenys. Premijuotas romanas. 5 dol.

M. Čapkauskas, Palyginimų žodynas. 7 dol.

Dr. Gr. Valančius, Žemaičių Didysis. Vysk. M. Valančiaus monografija, dvi dalys — po 12 dol.

L. Šimkutė, Antrasis ilgesys. Poezijos rinkinys, 5 dol.

Henrikas Nagys, Prisijaukinti sakalų. Poezijos rinkinys, 6 dol.

Persiuntimui pridedama 50 c. Šios bei kitos lietuviškos knygos ir lietuviškos muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijos. 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

NAUJA KNYGA

Jonas Miškinis, **LIETUVA IR VILNIUS PAVERGEJŲ SŪKURIUOSE.** Išleido autorius, spaudė Pranciškonų spaustuve Brooklynne. 144 (6x9) puslapiai. Knygoj suglaustai nušviečiama Lietuvos ir Vilniaus tragiški įvykiai, lenkų okupacija, lietuvių tautos ilgų kovų laimėjimai ir skaudžios okupacijos. Kaina 5 dol. Gaunama Darbininko administracijos.

Anglų kalba nauja virimo knyga

LITHUANIAN COOKERY (In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugam amerikietim. Knyga su plastiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

Balfo sukaktuvės

Lietuvių vargū mažinti JAV lietuviai 1944 balandžio 1 Chicagoj įsteigė BALF šalpos organizaciją, kuri greit plito šiame krašte ir sėkmingai atliko didelius darbus.

Jau praėjo 35 metai nuo šios garbingos organizacijos įkūrimo, bet lietuvių vargai nepasibaigė. Balfo centras skatina visus skyrius tęsti aukų vajuos, o šiemet garbingą 35 metų darbo sukaktį pagal vietos sąlygas tinkamai atžymėti: prisiminti ir pagerbti organizatorius, veikėjus ir aukotojus.

Bostono Balfo skyrius sukakties minėjimą rengia spalio 28 So. Bostono Piliėčių dr-jos salėj. Kalbės Balfo centro valdybos pirmininkė Marija Rudienė iš Chicago. Meninę programą atliks solistė Ona Pluškonienė iš Philadelphijos. Bus taip pat vakarienė ir šokiai.

Minėjimą organizuoti padeda Bostono skaučių židinys. Minėjimą globoja Šv. Petro lietuvių parapijos So. Bostone klebonas kun. Albertas Kontautas.

Bilietus (po 5 dol.) į šį minėjimą galima įsigyti iš anksto pas Danielių Averką, 10A Burt St., Dorchester, Mass. (jo telef. 825-5147) ir pas Antaną Andriulionį (jo telef. 268-5503). Taip pat bus galima gauti ir prie įėjimo.

Jau sudaryta nauja Balfo Bostono skyriaus valdyba: pirm.

Jono Karvelio, buvusio didžiojo prekybininko, lietuviškų knygų, gaidų ir plokštelių leidėjo Atsiminimai 1905-1975 (1 tomas) jau išleisti. Knyga gražiai sleista, įrišta į kietus viršelius. Kaina 12.50 dol. Gaunama Darbininko administracijos, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 1207.

Kultūros Židinyje A. Maceikos vardo biblioteka veikia kas sekmadienį, nuo 12:20 iki 3 v. popiet. Visuomenė kviečiama pasinaudoti biblioteka ir imti knygas skaitymui. Dabar ateina ruduo su savo ilgais vakarais. Pats geriausias laikas skaityti.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Balfo centro direktorius kun. Antanas Baltrušėnas, vicepirm. Antanas Januška, izd. Petras Novodzelis, sekr. Ona Vilenšienė. Naujoji valdyba pareigas perims po sukakties minėjimo.

Linksma koncertas

Bostono lietuvių tautinių šokių sambūris, vadovaujamas Onos Ivaškienės ir jos sūnaus Gedimino, dirba didelį Lietuvos ir lietuvių populiarinimo ir reprezentavimo darbą. Jau kelios dešimtys metų šis ansamblis dalyvauja ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių renginiuose, tarptautiniuose festivaliuose.

Spalio 13, šeštadienį, 7 val. vak. Lietuvių Piliėčių dr-jos salėj ansamblis rengia koncertą, kurio programą atliks Vasaros Garsų trio iš Ontario, Kanados. Bus taip pat šokami nauji lietuvių tautiniai šokiai. Po programos bus vaišės ir šokiai, grojant latvių orkestrui.

Dailės paroda

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Bostono klubas rugsėjo 30, sekmadienį, Tautinės Šagos namuose, 484 E. Fourth St., So. Bostone, ruošia dailės parodą. Bus išstatyta E. Janukienės, I. Manomaitienės ir E. Vasyliūnienės tapybos darbai. Parodos atidarymas 2 val. popiet, uždarymas 8 val. vak. Atsilankę į parodą bus vaišinami.

Aukos Tautos Fondui

A. a. Augusto Puskepalaičio atminimui vietoj gėlių šermenų metu aukojo Tautos Fondui: 25 dol. — Juozas Stašaitis, 20 dol. — Jono Vanagaičio šaulių kuopa Bostone, po 10 dol. — J. ir M. Ensinai, A. ir J. Ensinai, O Ivaškienė, A. Kriščiūnas, K. ir A. Šimėnai, N. Šleziūnė, po 5 dol. — S. Augonis, F. Casper, A. Januška, F. Karosienė, J. ir A. Liutkoniai, K. Merkis, V. Stelmokas, M. Vaitkevičienė, A. Vakauzienė, 2 dol. — S. Šnekutis.

Kavutė po mišį

Nemaža Šv. Petro lietuvių parapijos narių gyvena tolokai nuo bažnyčios, o daugelis parapiečių yra ir vyresnio amžiaus. Sumanyta po 10 val. mišių salėj po bažnyčia suorganizuoti kavutę su užkandžiais. Tuo rūpinasi Česlova Aleksonienė.

Ligoniai

Enciklopedijų leidėjas Juozas Kapočius buvo ištiktas širdies priepuolio ir guli ligoninėje.

Iš ligoninės po sėkmingos operacijos jau išėjo Juozas Januškevičius. Globojamas žmonos Anelės, gydyosi namuose.

Iš ligoninės taip pat grįžo inž. dr. Jonas Kuodis iš Šidlauskienės.

Visiem ligoniam linkime greit pasveikti ir sustiprėti.

Lietuvių Diena

Lietuvių Diena, rengiama LB Bostono apygardos, įvyks rugsėjo 23 Maironio Parke, Shrews-

bury. Programoj dailės paroda ir vaidinimas. Bus suvaidinta ištrauka iš K. Inčičiaus dramos "Vincas Kudirka". Vaidina Bostono lietuvių dramos sambūrio nariai: Pranas Averka, Danielius Averka, Vladas Bajerčius, Kazys Barūnas, Andrius Dilba, Marija Gineitienė, Jurgis Jašinskas, Rozalija Petronienė, Angelė Vakauzienė. Režisuoja akt. Aleksandra Gustaitienė.

Paskaita ir vaidinimas siejami su spaudos draudimu, nuo kurio panaikinimo šiemet suėjo 75 metai.

Lietuvių Dienos pradžia 12:30 val. vėliavos pakėlimu.

Bostono parengimų kalendorius

Lietuvių Diena, rengiama Lietuvių Bendruomenės Bostono apygardos, įvyks rugsėjo 23 Maironio Parke, prie Worcesterio.

Stepono Dariaus legionierių posto moterų pagelbininkų banketas įvyks rugsėjo 30.

Laisvės Varpo rudens koncertas įvyks Lietuvių Piliėčių Dr-jos salėj So. Bostone spalio 7. Programą atliks merginų ansamblis Volungė iš Toronto, Kanados.

Tautinių šokių sambūrio šokių vakaras Lietuvių Piliėčių Klube So. Bostone įvyks spalio 13.

V. Veselkos drožinių ir J. Jasčiūno audinių iš Detroito parodą spalio 13-14 rengia Lietuvių Tautodailės Institutas Lietuvių Piliėčių dr-jos namų 4-to aukšto salėj.

Vilniaus universiteto 400 metų sukakties minėjimas, rengiamas Lietuvių Bendruomenės Bostono apygardos, įvyks spalio 14 BC—Bostono kolegijoj.

Bostono lituanistinės mokyklos metinis banketas įvyks spalio 20 So. Bostono Lietuvių Piliėčių Dr-jos salėj.

So. Bostono Lietuvių Piliėčių Dr-jos Šurum-burum įvyks spalio 21. Pradžia 2 val. popiet.

Balfo Bostono skyriaus 35 metų sukakties minėjimas įvyks spalio 28 So. Bostono Lietuvių Piliėčių Dr-jos salėj.

Dr. Vytenio Vasyliūno vargonų koncertas įvyks lapkričio 11.

Lietuvos kariuomenės sukakties minėjimas įvyks lapkričio 18.

Naujosios Anglijos šaulių rinktinės suvažiavimas įvyks lapkričio 24 Maironio Parke, Shrewsbury, Mass.

LA SVĖS VARPAS Sekmadieniais 11:30-12:00 val. 1430 banga iš WWEL 12:10-1:00 val. 1460 banga iš WBET Vedėjas Petras Viščiūnis 173 Arthur St., Brockton, MA 02402 Telef. (617) 586-7209

BOSTON, MASS. — WNSR 1360 bangos sekm. nuo 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

"Amber Holidays"

1979 M. ESKURSIJOS Į LIETUVĄ

IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

PAPILDOMA GRUPĖ SU NAUJŲJŲ METŲ IŠVAKARĖMIS VILNIUJE—išvyksta GRUODŽIO 26 ir grįžta SAUSIO 4, 1980 — kaina tik \$821.00

Taip pat dar yra vietų šiose grupėse:
SPALIO 10 — \$829.00 (vienos savaitės)
GRUODŽIO 19 — \$1045.00 (dviejų savaitių)

VISOS GRUPĖS aplankys KAUNĄ IR TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

GRUPĖSE VIETŲ SKAICIUS RIBOTAS — PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU.

Trans-Atlantic Travel Service, Inc.

393 West Broadway, P. O. Box 116

South Boston, Ma. 02127, Tel. (617) 268-8764

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio kelionių agentūra, jau nuo 1960 metų SĖKMINGAI organizuoja visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Įstaigai vadovauja: ALDONA ADOMONIS IR ALBINA RUDŽIONAS.

Prices are based on double occupancy and are subject to changes and/or Government approval.

A.A.

ALOYZAI MIKALONIENEI

mirus, jos dukrai Aldonai, sūnui Liudui, seserims O. Jasaitienei ir Rimšienei bei visiems artimiesiems gilia užuojautą reiškia ir kartu liūdi

J. Bilėnienė ir sūnus

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Tėvo Pauliaus Baltakio, OFM, naujojo pranciškonų provincijolo, pagerbimas ir išleistuvės įvyks šeštadienį, spalio 13, didžiojo Kultūros Židinio salėje, tuoj po LK Fondo narių susirinkimo. Visos organizacijos, Židinio darbuotojai ir Tėvo Pauliaus bičiuliai kviečiami prisidėti prie išleistuvių paruošimo. Ruošą koordinuoja LK Fondo parengimų vadovas Aloyzas Balsys ir Lietuvių Atletų Klubo vicepirmininkas bei parengimų vadovas Vacys Steponis. Smulkesnės informacijos apie išleistuves bus paskelbtos vėliau.

Spaudos atgavimo 75 metų sukaktis minima spalio 14, sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros Židinio mažojoje salėje. Paskaitą skaitys poetas Stasys Santvaras. Dailiojo žodžio programoje dalyvauja Vytautas Valiukas ir Irena Vebaitienė. Rengia LMK Federacijos valdyba.

Vilties choras iš Philadelphijos atvyksta į New Yorką. Spalio 20 koncertuoja Kultūros Židinyje. Jų koncertą rengia Liet. Religinė Šalpa.

Aušrinė, Philadelphijos lietuvių tautinių šokių grupė, spalio 20, šeštadienį, atliks dalį programos Liet. Religinės Šalpos rengiamame koncerte spalio 20, Kultūros Židinyje.

Solistė Ona Šalčiūnienė iš Philadelphijos atliks dalį programos Liet. Religinės Šalpos rengiamame koncerte spalio 20, Kultūros Židinyje.

Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventė bus paminėta lapkričio 18. Apreiškimo parapijos bažnyčioje 11 val. bus koncelebracinės mišios. Po mišių parapijos salėje — akademija su menine dalimi. Minėjimą rengia L.V.S. Ramovė, savanoriai — kūrėjai, LDK Birutės draugija ir šauliai.

Maironio lituanistinės mokyklos vakaras bus lapkričio 17 šeštadienį, Kultūros Židinyje. Vakaras skiriamas Maironio lituanistinės mokyklos 30 metų sukačiam paminėti. Iš anksto kviečiami dalyvauti visi, kurie tą mokyklą bet kada lankė.

RELIGINEI ŠALPAI DIDŽIAUSIA AUKA

Rugsėjo 9 Tautos šventės ir Šiluvos Marijos šventės proga Apreiškimo parapijos klebonas kun. Jonas Pakalniškis pakvietė Religinės Šalpos reikalų vedėją kun. Kazimierą Pugevičių pakalbėti per visas mišias apie Bažnyčios persekiojimą Lietuvoje. Parapičiai per visas mišias Religinei Šalpai suaukoko per 900 dol. Didžiausia dalis aukų suplaukė per 11 val. pamaldas. Liet. Kat. Moterų Sąjungos 29 kuopa dar pridėjo 100 dol. auką. Tai bus didžiausia suma, surinkta Religinei Šalpai šioje parapijoje.

Pajautos Ivašauskienės mirties metinių proga mišios bus rugsėjo 29, šeštadienį, 10 val. pranciškonų vienuolyno koplyčioje. Po mišių kapinėse švenatinamas paminklas. Pašventinus paminklą, vaišės Kultūros Židinyje.

Solistė Dana Stankaitytė iš Chicagos atvyksta į New Yorką ir čia koncertuoja rugsėjo 30, sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros Židinyje. Dana Stankaitytė yra viena iš iškiliausių mūsų solisčių, dalyvauja visuose lietuviškos operos pastatymuose, su koncertais yra apkeliausi daugelį lietuviškų kolonijų. Į New Yorką atvyksta pirmą kartą. Šalia jos programoje dar dalyvauja pianistė Dalia Sakaitė. Koncertą rengia Nek. Prasidėjimo Marijos seserys ir rėmėjos. Pradžią 4 val.

Vida Šlapelytė, anksčiau gyvenusi New Yorke ir gegužės mėnesį baigusį mokslus SUNY at Stony Brook, dabar gyvena Californijoje ir kaip elektros inžinierė dirba Hughes Aircraft bendrovėje Los Angeles, Calif. Jos dabartinis adresas: 1401 Manhattan Beach Blvd., Apt. A. Manhattan Beach, Calif. 90266. Jos telefonas: 213 376-7098.

Stalo teniso turnyras abiejose K. Židinio salėse vyksta šį savaitgalį. Dalyvauja daug pasižymėjusių Amerikos žaidėjų, o jų tarpe — kylanti stalo teniso žvaigždė Danutė Gvildytė.

Sporto treniruotės Kultūros Židinyje prasidės antradienį, spalio 25, 7 val. vakaro. Visi lietuvių vaikai kviečiami užsiregistruoti fizinio auklėjimo pamokoms.

Rūta ir Albinas Strazdziai iš Rochesterio, N.Y., mirus dr. V. Slavinskui, jo atminimui Kultūros Židiniui atsiuntė auką 20 dol. Židinio administracija nuoširdžiai dėkoja.

Ekskursija į Holland, Pa., metinį Seselių Kazimieričių pikniką bus spalio 7. Autobusas išvyksta 7:30 val. ryto nuo Shalins Funeral Home, 84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y., sustoja Kultūros Židinyje, kur bus sekmadienio mišios. Po jų vykstama į Holland, Pa. Grįžtama 5 val. vak. Kelionės reikalais skambinti Marytei Šalinskienei tel. 296-2244 arba T. Petrui 827-1351. Kelionė ten ir atgal tik 10 dol.

Cypress Hills sekcijoje išnuomojami gražūs ir erdvūs kambariai pirmame aukšte. Jūs galite užimti tuoj pat. Skambinti telef. 235-5474 arba AP 7-5311.

Ieškomas vienas dirbančiam asmeniui nedidelis butas Woodhavene ar Richmond Hill lietuvių gyvenamame rajone. Skambinti darbo metu 647-2434.

Ieškoma vaiko prižiūrėtoja 2 metų berniukui. Gyvena Richmond Hill rajone. Skambinti 849-9563.

DAR KVIEČIAME Į 9-TĄ SKYRIŲ

Buvo daug padėta pastangų, kad Maironio mokykla virstų pamažu dešimties metų lituanistinio lavinimo mokykla. Visur pilna tokių mokyklų. Tik vienas New Yorkas buvo atsilikęs. Porą metų veikė tokia mokykla, paskui nutrūko, nes nebuvo mokinių.

Šiomet raginimo buvo mažiau, bet devintas skyrius jau veikia. Jau yra 8 mokiniai! Septyni atėjo, baigę praeitais metais, o vienas — baigęs net anksčiau. Tai pradžiugino ir mokyklos vadovybę, tėvų komitetą ir tuos, kurie sielojasi lituanistiniu auklėjimu.

Dabar tik mokslo metų pradžia. Norime pakviesti ir kitus. Ateikite, kurie baigę praeitais metais ir kurie baigę anksčiau. Tokia gera proga pagilinti savo lituanistines žinias, daugiau išsilavinėti.

Visi žinote tokį plakatą, kur Dėdė Samas rodo pirštu ir sako: — Tu man reikalingas. Taip Lietuva, lietuviškoji bendruomenė rodo pirštu ir kiekvieną jaunuolį ir sako: Tu man reikalingas, kad ateitum į mokyklą pasirengti didesniems darbams lietuvių tautai.

Tėvai ir vyresnieji tegu paragina, kad dar ateitų bent keli mokiniai. Yra puikiausios patalpos, bus ir mokytojai. Tokia gera proga! Ateikite!

B. Žemeikienė, sulaukusi 77 m. amžiaus, rugsėjo 17 ankstyrytą mirė Flemington, N.J., ligoninėje. Nuliūdime liko sūnūs Petras, Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos klebonas, Elizabeth, N.J., ir kun. Alfredas, o taip pat dukra Dorothy. Gedulingos pamaldos rugsėjo 21 Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos bažnyčioje, Elizabeth, 10 val. ryto. Laidojama Šv. Gertrūdos kapinėse. Kūnas pašarvotas Brazinkų laidojimo įstaigoje.

Juozas Zajankauskas (Zinke), 78 metų, gyvenęs Lakewood, N.J., mirė rugsėjo 12. Palaidotas rugsėjo 15 Šv. Veronikos kapinėse Lakewood, N.J. Paliko 5 sūnūs ir viena dukra, 17 antkū ir dvi seserys — Marytė ir Onutė. Buvo gimęs Lietuvoje, jaunas atvykęs į Ameriką, uoliai reikėsi Šv. Jurgio lietuvių parapijoje, dalyvavo vaidinimuose, parapijos chore, Operetės chore, buvo Susivienijimo sekretorius. Vedęs išsikėlė į Lakewood, N.J., ir ten pastoviai gyveno.

Pabaltiečių akademikų balius, rengiamas Baltų Studijų Draugijos, bus rugsėjo 29, šeštadienį, Liederkrantz klube, 6 East 87 Street, Manhattane. Pradžią 7 val. Vietas rezervuoti pas E. Remežą, 212 740-1526.

Kanadoje, Mississauga, Ont., Anapilio moterų būrelis, rengia dailės parodą spalio 27-28. Iš Bostono atvyksta Ina Nenortienė su vario emalio darbais, iš New Yorko Birutė Kidolienė, kuri siuvinėjimo technika atlieka įvairius paveikslus.

D.L.K. Birutės Draugijos New Yorko skyriaus valdyba su svečiais. Iš k. Alva Žarkuvienė, dramos aktorius Juozas Palubinskas iš Baltimorės, Malvina Klivečkienė — pirmininkė ir Emilija Noakienė. Nuotr. L. Tamošaitis

Metropolitan Opera New Yorko rugsėjo 24, pirmadienį 8 val. vak. atidaro šių metų sezoną su G. Verdi opera Otello. Pagrindiniai solistai: Placido Domingo kaip Otello, Gilda Cruz-Romo kaip Desdemona, Sherill Milnes kaip Jago, Shirley Love kaip Emilia ir Giuliano Cianella kaip Cassio. Spektaklis bus transliuojamas per televiziją. New Yorko ir apylinkėse spektaklį bus galima matyti WNET 13-me televizijos kanale. Transliacija bus aprūpinta angliško vertimo parašais. Transliaciją finansuoja Texaco Inc. bendrovė.

Antano Masionio laiškas "They weren't compatriots" išspausdintas rugsėjo 10 Paterson News rytinėje ir vakarinėje laidose. Laikraštis, savo vedamajame komentuodamas rusės baletrinos išleidimą vykti atgal į Sovietų Sąjungą, priminė ir Simą Kudirką, kuris amerikiečių buvęs gražintas savo įpykintiems tėvynainiams. A. Masionis panaudojo šią progą iškelti faktui, kad rusai yra ne lietuvių tėvynainiai, bet okupantai ir prispau-dėjai.

Lietuvių Kunigų Vienybės New Yorko ir New Jersey apskrities narių susirinkimas vyks rugsėjo 25, antradienį, 4 val. popiet Sopulingosios Dievo Motinos lietuvių parapijoje, Kearny, N.J.

Great Necko LB apylinkės piknikas rengiamas rugsėjo 23, sekmadienį, 1 val. popiet Great Necke, Kings Point Parke. Daugiau informacijų skelbime, šio puslapio apačioje.

Lietuvos vyčių 110 kuopa Maspeth spalio 7, sekmadienį, organizuotai dalyvaus 11 val. mišiose V. Atsimainymo lietuvių parapijos bažnyčioje, Maspeth, N.Y., pareiškdamas solidarumą su "Eucharistijos draugu" sąjūdžiu okupuotoj Lietuvoje. Lietuvos vyčių 66 visuotiniame suvažiavime buvo priimta rezoliucija, kad visos vyčių kuopos tą dieną jungtųsi į bendrą maldą. Prie šios iniciatyvos kviečiami prisidėti visi New Yorko lietuviai Pamokslą pasakys kun. St. Raila.

Vakaras su aktorium Juozu Palubinsku

(atkelta iš 7 psl.)

tvaro — Nutolusi pakrantė Lietuva, Kazio Bradūno — Kad nebūtum viena, Vilniaus varpai, Svilpynė, Balio Sruogos Sapiegos monologas iš to paties vardo dramos — Žiūrėkit, žmonės į mane ... Bernardo Brazdžio Žodis ištremto Sibiran ir ten mirusio, Alfonso Nykos Niliūno

UBA-BATUN, pabaltiečių organizacija, organizuoja informacijos ir demonstracijos dieną prieš Jungtinių Tautų. Minint 40-tąsias Molotovo-Ribbentropo sutarties metines, rugsėjo 28, penktadienį, nuo 11 val. prieš piet iki 2 val. popiet United Nations aikštėje bus publikai dalijama informacija šio reikalo. Demonstracija ypač reikšminga, prisimenant 45 pabaltiečių laisvės reikalavimus, išreikštus Maskvoje. Visi lietuviai kviečiami prisidėti prie šių demonstracijų. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į BATUN viceprezidentę Marion Skabeikis. Jos telefonas 212 441-4775.

Philip Skabeikis, Lietuvos vyčių centro valdybos pirmininkas, sukvietė Lietuvos vyčių centro valdybos pirmą posėdį, kuris įvyks rugsėjo 22, šeštadienį, 1 val. popiet V. Atsimainymo lietuvių parapijos salėje, Maspeth, N.Y. Dalyvaus centro valdybos nariai iš Pensilvanijos, Bostono, Daytono, Chicagos, Brocktono, Providence ir New Yorko. Bus svarstomos rezoliucijos, priimtose vyčių suvažiavime rugpjūtį. Chicagoje, ir kiti ateities darbai. Šį suvažiavimą glo-bos Lietuvos vyčių 110 kuopa Maspeth.

— Išduotas medis, Edgar Poe — Eldorado, Antano Gustaičio — Kad būt man leista, Balio Sruogos — Gedimino tostas kariams, Jono Aisčio — Draugams ir pabaigai nežinomo autoriaus — Sūnelis. Vaikas čia palyginamas su saulės spinduliu. Baigiama linkėjimu, kad jis ir suaugęs būtų į saulės spindulį panašus.

Publika aktorių labai šiltai sutiko ir nesigailėjo plojimų. Tikrai buvo malonu klausytis eilių, to balso kilimo ir kritimo, žiūrėti į gūdumą ir jausti žmogaus trapią ir ilgesingą būtį. O tai visiem atnešė aktorius savo deklamavimu.

Po to M. Klivečkienė visiem padėjo ir pakvietė vaišintis. Publika sėdėjo prie staliukų, kurie buvo gražiai užtiesti, papuošti žvakėmis. Buvo pyragaičiai, kava, punčas. Visi turėjo progos pasikalbėti, pajaukauti. Gaila, kad publikos buvo mažokai, viso apie 60.

Buvo ir laimėjimai: šalį ir kepuraitę ištraukė svečias iš Philadelphijos p. Kiaunė, vyno butelį — L. Tamošaitis, pyragą — ežį — Genė Donohue. Rengėjos įdėjo daug darbo, visą aplinką papuošdamos gėlėmis. (p.j.)

Lietuvių kalbos kursai prasidės rugsėjo 17, pirmadienį, 7:30 v.v. Kultūros Židinyje. Gera proga išmokyti lietuviškai arba pagilinti lietuvių kalbos žinojimą. Kursai veikia jau ketvirtus metus iš eilės. Lektorė bus Jadvyga Kregždienė. Ieškoma kuo daugiau lietuvių kilmės asmenų, kurie norėtų išmokyti lietuviškai. Praeitais metais buvo nutarta kursus pavadinti Donelaičio vardu. Visais kursų reikalais skambinti Vladui Sidui — 212 849-8250.

GREAT NECK, N.Y., LONG ISLAND RUDENS PIKNIKAS

Great Necko Lietuvių Bendruomenės apylinkės piknikas rengiamas š.m. rugsėjo 23, sekmadienį, 1 val. popiet Great Neck, N.Y., Kings Point Parke. Pikniko aikštė yra Nr. 7. Įvažiavimas iš Redbrook Rd.

Kaip visuomet, taip ir šiais metais valgiai ir atgaiva nebus parduodami. Prašom produktus atsivežti savo.

Būtų gera, kad paaukotumėte loterijai fantų. Loterija suteikia pajamų LB apylinkės kasai.

Visus New Yorko ir apylinkių lietuvius kviečiame atsilankyti į šį rengiamą rudens pikniką.

GREAT NECKO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS APYLINKĖS VALDYBA

LIETUVIŲ KATALIKŲ RELIGINĖS ŠALPOS VAKARAS

KULTŪROS ŽIDINY,
341 HIGHLAND BLVD., BROOKLYN, N.Y.
1979 SPALIO 20, ŠEŠTADIENĮ, 7 VAL. VAK.

PROGRAMĄ ATLIKS:
PHILADELPHIJOS LIETUVIŲ CHORAS
"VILTIS"

SOLISTĖ ONA ŠALČIŪNIENĖ
PHILADELPHIJOS TAUT. ŠOKIŲ GRUPĖ
"AUŠRINĖ"

ŠOKIAM GROS KAZLO ORKESTRAS

VEIKS BUFETAS

VEIKS LOTERIJA

AUKA PRIE ĮEJIMO SUAUGUSIEMS 6 DOL., JAUNIMUI
IKI 18 M. — 3 DOL.
PAREMKITE KILNŲ ŠALPOS DARBĄ!

NEK. PRASIDĖJIMO MARIJOS SESERŲ
IR RĖMĖJŲ RUOŠIAMAS

DANOS STANKAITYTĖS
IR DALIOS SAKAITĖS

KONCERTAS IR VAIŠĖS

1979 RUGSĖJO 30, SEKMADIENĮ, 4 VAL. POPIET
KULTŪROS ŽIDINY, 341 HIGHLAND BLVD.,
BROOKLYN, N.Y.

AUKA 6 DOL.